

KIELI KESKUS TELUA

5/1994

Language Centre News

Kolumninvaltaajat	1
Kielen tiedosta ja taidosta Hannele Dufva - Anna Mauranen	3
Tagungsbericht des Weiterbildungsseminars "Fremdsprachliches Textverstehen" Regina Frisch	7

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Monta sataa suomen sanaa	9
Language and Content	11
Fachsprachliche Miniaturen	15

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa	18
Nauhoitepalvelu tiedottaa	21

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
Telefax 941-603 521

Vastaava

toimittaja:

Hannele Dufva
puh. 941-603 535
E-mail: dufva@finjyu.bitnet

Toimittajat:

Minna-Riitta Luukka
puh. 941-603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Sabine Ylönen

tel. 941-603 534
E-mail: sabyl@jylk.jyu.fi,
sabyl@tukki.jyu.fi

Ilmoitukset:

Helena Valtanen
puh. 941-603 542
E-mail: valtanen@jyu.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuodessa
Tilaushinnat 1994:
Vuosikerta 100 mk
Ulkomaat 150 mk

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 1000 mk
1/2 s. 500 mk
Materiaalin tulee olla toimittajassa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

KOLUMNINVALTAAJAT

Jokavuotinen Eurovision ja Euroopan unionin yhteistyönä järjestämä kielikilpailu pidetään tänä(kin) vuonna Brysselissä. Kunkin kilpailijamaan on tarkoitus esittää omaa kieltään ja saada se hyväksytyksi Eurovision elokuva-, ajankohtais- ja musiikkivideojaoston hyväksymien virallisten kielten joukkoon. Euroopan satojen kielten joukosta on esikarsinnassa jo pudotettu suurin osa kielistä - niiden joukossa mm. vatja, vepsä ja tseremissi esiintyjien puutteessa. Lavalla ovat jo käyneet häntäpäin joukkueet, joita meidän ei tarvitse ottaa kovin vakavasti: baski, friisi ja katalaani esimerkiksi antoivat melko heikon näytön. Eestin asema on vaakalaudalla koska Suomen joukkue on nostanut sitä vastaan plagiaattisyytteen.

Kisassa jaetaan pisteet sekä teknisestä vaikeudesta että esteettisestä elämyksestä. Varsinkin ensimmäiset pisteet nousevat suomelle korkeiksi kuin itsestään kielemme morfologisen kompleksisuuden ja diftongipaljoutemme vuoksi. Esteettisyydessä luotamme eksotiikan ja vokaalisoinnun soljuttavaan vaikutelmaan. Ylpeydeksemme Suomen joukkue onkin päässyt ennakkosuosikin asemaan. Ennakkoluuloton valintamme on duo Pät Kät: Erkki Liikanen ja Heikki Haavisto ja tasapuolisuuden takeena ovat taustakuorolaiset Lissu Rehn ja Nils-Aslak Valkeapää. Edustuskappaleemme on taattua eurohumpakamaa, mutta niin supinykysuomalaista evakkorekimeininkiä: biisin nimihän on "Voe, voe beibi".

Nyt astuu Suomen joukkue lavalle. Mutta hyvänen aika, mitä ihmettä nyt tapahtuu? Jo ensi metreillä duomme aloittaa hurjan rapin: "Voe voe beibi, palaja taas, Finlandia sua odottaa...". Yleisö puhkeaa raivoisiin suosionosoituksiin. Näinköhän ääkkösvapaa uusiosuomemme vihdoinkin puree tuomaristoon?

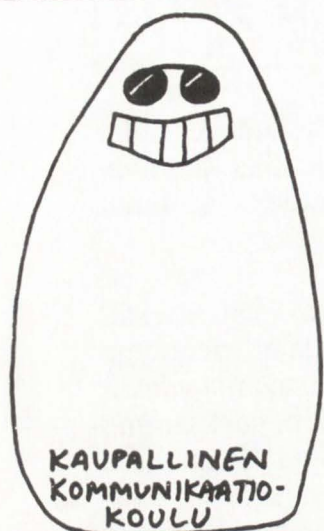
Nyt saapuu lavalle ruotsalaisten oma Sveamamma - tai en nyt pysty aivan tarkkaan erottamaan onko hän sittenkin Sven - pukeutuneena totuttuun sinikeltaiseen edustusasuun, jota koristavat pikkuruiset kruunut. Ovatkohan nyt naapurit yrittäneet kompensoida kieliasuaan liikaa ulkoasullaan? Suosionosoitukset eivät ainakaan ole yhtä huumaavat kuin Suomelle. Sitten on vuorossa vanhan kulttuurikielen ranskan edustaja Marianne Je-ne-regrette-rien. Esitystä varten kielestä on siivottu kaikki anglosaksisuudet ja muut epäpuhtaudet. Mutta mitä nyt? Kuulinko joukosta sanan le weekend? Ranskan akademia poistuu paikalta närkästyneenä, mutta yleisön suosionosoitukset ovat melkoiset.

Jäljellä ovat Saksan ryhdikkäästi esiintyvä itäistä ja läntistä perinnettä yhdistelevä kielijoukkue, joka marssii lavalle lausumaan Schindlerin - anteeksi siis Schillerin - tekstiä. Pisteitä tulee ainakin Sveitsiltä ja Itävallalta. Sitten saapuu estradille Italian edustaja, jonka suoritus liikkuu aivan sääntöjen rajamailla: nonverbaliikkaa on selvästi mukana liikaa. Englanti on lähettänyt kisaan tummaihoisen John Bull Juniorin, joka saapuu paikalle baskerissaan ja rastakiharoissaan: kuinkaahan länsi-intialainen tyyli ja jamaikanenglanti vaikuttanee arvioihin?

Ja nyt on pisteiden aika: Ruotsi yksi piste, saksa kolme pistettä, ranska seitsemän pistettä, italia kaksi ja puoli pistettä, englantia kahdeksan pistettä, suomi TEN POINTS! YES! Pongot himaan! Suomi voittoon! WELL DONE PÄT KÄT! Finnish is The Eurolanguage of the Year!

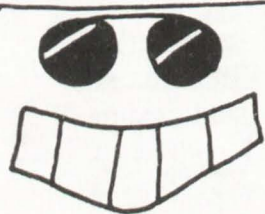
Dumsky ja Lukoff

ON HUTKIMUKSEN AIKA

Oletko edellä aikaasi?
Oletko kiinnostunut viestinnästä
eni kulttuurien välillä?

KAUPALLINEN
KOMMUNIKAATIO-
KOULU

Haluaisitko solmia sujuvasti
kontakteja yli rajojen?
Haluaisitko opiskella englanniksi?

Valintasi on silloin
INTERGALACTIC COMMUNICATION!
Kymmenelle ensimmäiseksi
ilmoittautuneelle
Intergalactic workshop
puoleen hintaan!

KIELEN TIEDOSTA JA TAIDOSTA

Hannele Dufva - Anna Mauranen
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto

Onko tiedostava kielen oppija hyvä oppija? Miten tiedostamista voisi syventää, laajentaa tai kehittää? Millaisten kielellisten seikkojen tiedostaminen auttaa kielenoppijaa? Millainen osuus opettajalla on tässä prosessissa? Tämäntapaisia kysymyksiä kokoonnuttiin pohtimaan Plymouthiin, Englantiin 11.-17.4.1994. Seminaari, jonka taustayhteisö oli *Language Awareness Association*, oli hyvin monikulttuurinen, sillä osanottajia oli saapunut peräti 18 eri maasta. Esitelmät olivat pääosin opetuksen ja oppimisen käytäntöön painottuneita. Siten kuulumme esityksiä, jotka ulottuivat ääntämisopetuksen ongelmista pragmaattisen tietoisuuden kehittämisstrategioihin. Mutta myös tutkimuksen eri osa-alueet olivat edustettuna kaksikielisyydestä kognitiivisen kieliopin aspektikategoriaan.

Kielitietoisuus - takana loistava tulevaisuus?

Tiedostamisen ja kielenoppimisen välistä yhteyttä on pohdittu Britanniassa jo pitkään. Sekä teoreettisesti asiaa pohdiskelevaa kirjallisuutta että käytännön oppimateriaalia on runsaasti saatavilla. Eräs seminaarin plenaristeista - Gillian **Donmall** - totesikin, että seminaarissa voitaisiin oikeastaan juhlia Language Awareness-neidon täysi-ikäiseksi tuloa. Olihan ensimmäisten ajatusten julkittuonnista 21 vuotta. Vaikka Donmall kyse-likin esitelmänsä otsikossa pessimistisesti mahtavatko juhlat olla jo päättyneet, hän kuitenkin päätyi povaamaan neidolle vielä pitkää ikää.

Kolme tutkijaa tauolla: Florence Devies, Susan Hunston ja Gill Francis

Vieraan kielen opetuksesta akateemisten opintojen yhteydessä puhui Katie Gray, joka katsoi, että kielitietoisuudessa yhdistyy sosiaalisia, kognitiivisia ja affektiivisia puolia. Kielitietoisuus on hänen mielestään oma metodologiansa, joka muistuttaa muita oppimiskeskeisiä metodologioita. Kielitietoisuuden kohottaminen pitkälle ehtineiden opiskelijoiden parissa muuttaa ennen kaikkea heidän opimistyylejään. Kysymyksessä on kaksisuuntainen prosessi, jossa oppijat tulevat tietoisemmiksi omasta kielenkäytöstään, tavoitekielestä ja omasta oppimisestaan, mutta myös opettajat herkistyvät oppijoiden tarpeille ja kunkin omille strategioille.

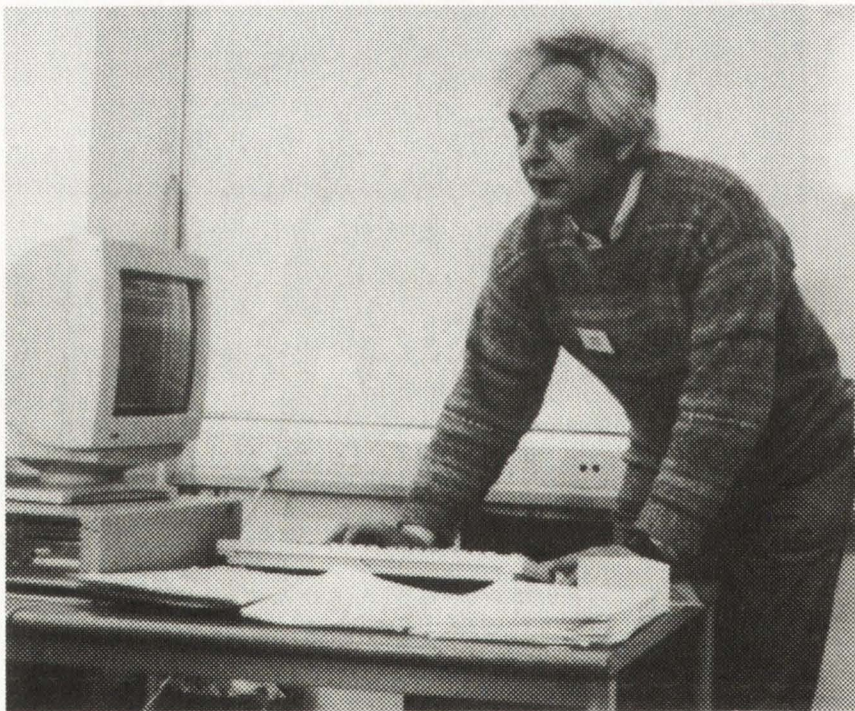
Vieraalla kielellä lukemisen kysymyksiä niinikään akateemisessa kontekstissa tarkasteli Florence Davies. Hän selosti viimeaikaisia tutkimustuloksia lukemisprosesseista, ja painotti erityisesti tekstityyppien ja genrejen erilaisuuden huomioon ottamista. Lukemisen strategiat ovat aina suhteessa tekstin tyyppiin. Lisäksi hän piti tärkeänä päästä eroon normatiivisesta "hyvien strategioiden" opettamisesta, koska strategioiden hyvyttä ei voi erottaa oppijasta, tekstityypistä eikä lukemistilanteesta.

Kääntäminen kunniaan

Kääntäminen ja sen tutkimus tuntui olevan selvässä nousussa. Kääntämisen yhteiskunnallinen merkityshän tulee luonnollisesti lisääntymään esimerkiksi Euroopan unionin myötä Euroopan "monikielistyessä". Patrick Zabalbeascoa käsitteli kääntämisen ja tietoisuuden peruskysymyksiä laajasti: kääntäminen herättää tietoisuutta kielen ja kulttuurin suhteista, kielen käytöstä ja olemuksesta. Toisaalta olisi hyvä kohottaa yleisemmin tietoisuutta kääntämisestä. Zabalbeascoa korosti sitä,

että kaikki kääntämisen keskeiset komponentit ovat luonteeltaan muuttujia, ja eri tilanteissa asetamme prioriteetit eri tavoin. Peruskysymys on kunkin tekstin kohdalla se miksi tämä teksti käännetään, ja arvioinnin lähtökohta se, miten hyvin käänös saavuttaa tavoitteensa. Käännökset eivät ole hyviä tai huonoja riippumatta tavoitteesta ja arvioinnille valitusta näkökulmasta.

Kääntämisen prosessia oli tutkinut ääneenajatteluprotokollan avulla Nelia Scott, joka arvosteli käänösprosessin tutkimusta siitä, että siinä tavallisimmin tarkastellaan produktia ja päätellään prosessi tämän perusteella. Nämä kysymykset ovat jo vanhastaan tuttuja meilläkin monen kieleen ja sen oppimiseen liittyvän tutkimussuunnan piiristä. Scott oli omista aineistoistaan löytänyt erilaisia kääntäjien käyttämiä strategioita, mikä jo sinänsä on mielenkiintoista tietoa. Jotkut tuntuivat myös hyödyllisiltä soveltavalta kannalta, kuten oman toiminnan kyseenalaistaminen: "olisikohan sittenkin kannattanut lähteä tässä alun perin toisin päin liikkeelle...".

Mike Scott esittelee aineistopohjaisia ohjelmia oppijoita ja tutkijoita varten.

Professori Hans **Dechert** Kasselistä, Saksasta käsittelee tietoisuutta mentaalisen kääntämisen kannalta - aineistonaan saksalaisten englanninopiskelijoiden 'kääntäminen' eli äidinkieleen vetoaminen koehenkilöiden arvioissa englanninkielisten lauseiden kieliopillisuutta. Dechert piti tätä kieltenvälisen analogioiden hyväksikäyttöä eräänä metakognitiivisena strategiana, jota varsinkin edistyneet oppijat käyttävät. Äidinkieli on siis apuneuvo paremminkin kuin interferenssiä aiheuttava ongelmatekijä.

Kielioppia uudella tavalla

Kieliopin opetus on arempi paikka englantilaisissa kouluissa kuin suomalaisissa. Äidinkielen opettajia on siellä nykyään kokonainen sukupolvi, joka on kasvanut kieliopin ja sen opettamisen vastaisessa hengessä. Kun **Gill Francis** ja **Susan Hunston** puhuivat korpuspohjaisen kieliopin opetuksen mahdollisuuksista kouluopetuksessa, vastaanotto olikin varsin kahtiajakautunut. Esitelmöitsijät pyrkivät kyseenalaistamaan traditionaalista kielioppia ja sen kategorioita valtaisaan aineistomäärään perustuvan evidenssin avulla, mutta tämä jätti kylmäksi sen osan yeisöä joka ei ollut opettanutkaan traditionalista kielioppia. Heille sen kahleista vapautuminen ei ole kovin merkityksellistä. Niille taas, jotka olivat tukimuksessaan ja opetuksessaan käyttäneet erilaisia kielioppimalleja, oli Francisin ja Hunstonin leksikaalispohjaisissa paljonkin kiinnostavaa. Sanaluokkien sumuiset rajat ja päällekkäisyydet kävivät esimerkeistä hyvin ilmi.

Periaatteessa korpuspohjainen opetus voi vähentää normatiivisuutta kieliopin opetuksessa, koska oppilaat ja opettajat voivat ottaa käyttöön omia kieliopillisia termejä ja luoda omaa metakieltä pikemmin tarpeidensa kuin valmiin systematiikan mukaan. Samoin tiukan oikeakielisyyden vaatiminen vähenee välttämättä jos katsotaan miten todellisissa teksteissä jonkin muodon käyttö vaihtelee. Jos omakohtainen aineistoläh-

töinen oppiminen tuntuu liian vaativalta koululuokassa, olisi sillä epäilemättä sijansa ainakin opettajien koulutuksessa, jotta opettajilla itsellään olisi hyvä tuntuma kielen vaihtelevuuteen ja kategorioiden epämääräisyyteen. Seminaarissa näitä kysymyksiä käsiteltiin äidinkielen opetuksen kannalta, mutta tuntuisi siltä, että nimenomaan vieraan kielen opettajalle saattaisi aueta aivan uusia mahdollisuuksia kompensoida puuttuvaa äidinkielen intuitiota teknologian tuella. Toteutuvatko tällaiset mahdollisuudet jää nähtäväksi, sillä korpukseen pohjautuva sanastolähtöinen kielioppi on vielä kehitteillä.

Kyllä tietokone tietää

Tietokoneiden mahdollisuuksia käsittelee myös Language Awareness-yhdistyksen puheenjohtaja **Mike Scott**. Hän arvosteli sitä, että tietokoneita käytetään nykyään kielenopetuksessa lähinnä "testaavassa" tehtävässä. Ei niinkään yksinomaan kieli-aidon mittauksessa, vaan siten, että ohjelma on se, jolla on oikeat vastaukset hallussaan. Siten ohjelma ilmoittaa menikö käyttäjältä vastaus oikein vai väärin. Produktiivisuuteen orientoituneena vaihtoehtona hän esitteli **Tim Johnsin** kanssa laatimaansa **Microconcord**-ohjelmaa ja kehitteillä olevaa **Wordlist**-ohjelmaa, jotka kumpikin tarjoavat oppijalle tilaisuuden löytää kieliaineistosta vastauksia omiin kysymyksiinsä siitä, miten jokin kielen elementti toimii. Tällainen aineistolähtöinen oppimismalli pyrkii mahdollistamaan omakohtaisia oviaalluksia kielestä.

Vygotskyn paluu?

Leo van Lierin johdattelu tietoisuuteen kielenoppimisessa oli osa seminaarin tukevinta antia. Hän tarkasteli sekä kielenoppimista että siihen liittyvää tietoisuutta selkeästi sosiaalisena ja vuorovaikutuksellisenä ilmiönä nojaten mm. Vygotskyn käsityksiin. Kielenoppimista ei siis tule hänen mukaansa tarkastella dekontekstuaalisena prosessina,

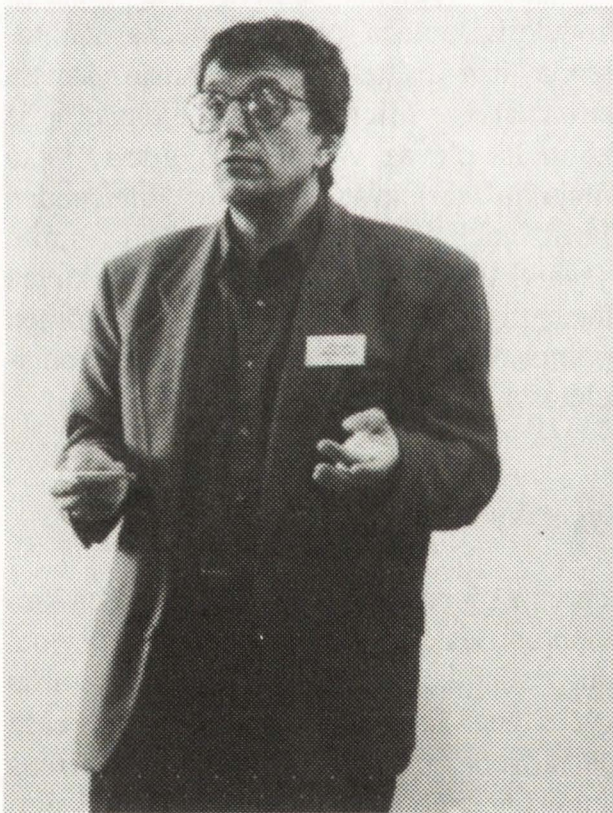
jossa (kielellistä) informaatiota siirtyy passiivisesti yhdeltä toimijalta toiselle. Tällaisissa individualistisesti oppimista tarkastelevissa malleissa lapsi/oppija on kuin säiliö, johon aikuinen/syntyperäinen kaataa kielellistä *inputia*. Van Lierin mukaan oppiminen on sidottava kontekstiin ja se on nähtävä osallistuvana ja sitoutuvana vuorovaikutustoimintana, jossa pääosassa on siis oikeastaan itse tapahtuma - sosiaalinen vuorovaikutus.

Ei-syntyperäinen opettaja - huono opettajako?

Unkarilainen Margit Szestay puhui opettajaksi kasvamisesta: opettaja tarvitsee tietoisuutta yhtä lailla kuin oppijakin. Peter Medgyes käsitteli niiden vieraan kielen opettajien ongelmia jotka eivät puhu tätä kieltä äidinkielenään. Hän painotti sitä, ettei ei-äidinkielisyyttä tulisi pitää minään puutteena, vaan yhtenä opetustilanteen tekijänä monien muiden joukossa. Hyvä opetus on monien eri tekijöiden tulos, ja äidinkielisyydellä samoin kuin ei-äidinkielisyydellä on etuja ja haittoja, joiden vaikutus vaihtelee tilanteittain.

Toinen seminaarin pääjärjestelijöistä, Tony Wright

Peter Medgyes kannustaa kieltenopettajia

Seminaarin isäntä *International Education Centre* (College of St Mark and St John) on osa Exeterin yliopistoa ja erikoistuu ulkomaalaisopiskelijoihin, joille se tarjoaa useita eri koulutusohjelmia. Collegen opiskelijat osallistuivat seminaariin aktiivisesti sekä käytännön järjestelijöinä että myös esitelmöitsijöinä: joukko MA-ohjelman opiskelijoita oli lehtori Jane Spiron johdolla valmistanut yhteisesityksen valmisteilla olevien tutkielmiensa pohjalta. Seminaarin järjestäjät Tony Wright ja Rod Bolito olivat saaneet aikaan hyvin luistavan, keskusteluvaisen ja vuorovaikutuksellisen seminaariin, jota lisäksi vietiin lipi rennossa ja brittiläisen huumorin leimassa hengessä. Tiedostuimme siis myös paljon siitä, miten mukavia seminaarja järjestetään...

**TAGUNGSBERICHT DES WEITERBILDUNGSSEMINARS
"FREMDSPRACHLICHES TEXTVERSTEHEN"
vom 15./16.04.1994 in Tampere**

**Regina Frisch
Universität Jyväskylä**

Das Seminar wurde vom Sprachenzentrum der Universität Tampere in Zusammenarbeit mit dem Goethe-Institut Tampere, das auch die Räumlichkeiten zur Verfügung stellte, organisiert.

Nach der Eröffnung des Seminars durch Clemens Peter Haase, dem Leiter des Goethe-Instituts in Tampere, standen in chronologischer Folge Vorträge von Prof. Dr. Hans Strohner (Universität Bielefeld), Prof. Dr. Marja-Leena Piitulainen (Universität Tampere), Doz. Dr. Christoph Parry (Universität Jyväskylä) und Prof. Dr. Liisa Tiittula (Wirtschaftsuniversität Helsinki) auf der Tagungsagenda. Herr Strohner sprach über das Thema "Psycholinguistik des fremdsprachlichen Textverstehens. Forschungserträge und ihre Relevanz für die Unterrichtspraxis." Die in den 50er Jahren entstandene Psycholinguistik ist, wie ihr Name schon sagt, eine Disziplin, die psychologische Fragestellungen mit linguistischen verbindet. In seinem kurzen wissenschaftsgeschichtlichen Abriss wies Herr Strohner u.a. auf das jeweilige Erbe der beiden Disziplinen in der Psycholinguistik hin. Mit dem Gegenstand 'Sprache' steht sie in der Tradition der Linguistik, die experimentelle Methode ist von der Psychologie übernommen worden. Im Laufe der vier Jahrzehnte Psycholinguistik bildeten sich nacheinander verschiedene Schwerpunkte heraus. Die Dominanz der Syntax in den 60er Jahren wurde gebrochen von der kognitiven Wende in den 70ern. Wiederum zehn Jahre später begann man zunehmend, pragmatische Aspekte in die Psycholinguistik hineinzutragen. Die aus der Psycholinguistik hervorgegangene kognitive Linguistik

beschäftigt sich u.a. mit Fragen des Textverstehens. Die bei dem komplexen Vorgang des Textverstehens potentiell vorhandenen Verständnisprobleme eines natürlichsprachlichen Textes, wie z.B. Ambiguität, Vagheit, Fragmentarizität, fordern vom Rezipienten tagtäglich Inferenzleistungen. Beim fremdsprachlichen Textverstehen treten diese Probleme potenziert auf, da es sich quantitativ und qualitativ von dem muttersprachlichen Textverstehen unterscheidet. Die Probleme und die Problemlösungsstrukturen der Rezipienten fremdsprachlicher Texte lassen sich an Versuchspersonen beobachten, die mündliche und schriftliche Fremdsprachentexte übersetzen. Hier zeigt sich, daß vor allem kulturelle Unterschiede ein zentrales Problem beim Textverstehen darstellen.

Dieser Gesichtspunkt wurde von Frau Piitulainen in ihrem Vortrag "Aspekte der kontrastiven Textanalyse (deutsch - finnisch)" noch vertieft. Nach einer Einleitung zur Methodik der kontrastiven Textanalyse (Textologie) hob Frau Piitulainen die Bedeutung der Textsortenanalyse für das Textverstehen heraus. Aus handlungstheoretischer Sicht ist eine Textsorte eine konventionelle Sprechhandlung, die dem Rezipienten Erkennungssignale sendet und bestimmte Erwartungshaltungen schafft. Auf diese Weise steuern sie das Textverstehen. Bei der kontrastiven Textanalyse gilt es, die unterschiedlichen Konventionen der Textsorten in den zu vergleichenden Sprachen zu berücksichtigen. Am Beispiel von finnischen und deutschen Todesanzeigen veranschaulichte Frau Piitulainen die unterschiedlichen Konventionen dieser Textsorte im Finnischen

und Deutschen. Für den Übersetzer muß sich daraus die Zielsetzung ergeben, nicht beim lokalen Verstehen einzelner Redeteile stehen zu bleiben, sondern das globale Sinnverstehen eines Textes im Auge zu haben. Wie häufig gegen diese Maxime verstoßen wird, zeigten finnische Übersetzungen deutscher Zeitungstexte zukünftiger Diplomübersetzer.

Die Textsortenanalyse war auch ein Anliegen des Vortrags von Herrn Parry der "Zur Analyse von Sach-/Fachtexten und literarischen Texten unter besonderer Berücksichtigung ihrer Erzählstruktur" sprach. Er begann seinen Vortrag mit einem wissenschaftsgeschichtlichen Rückblick auf die Linguistik und die Literaturwissenschaft. Trotz gemeinsamer Wurzeln und dem über lange Strecken gemeinsamen Forschungsgegenstand 'Literatur', haben sich die beiden Disziplinen im 19. und vor allem im 20. Jahrhundert voneinander immer mehr entfernt. Heute gehen sie getrennte Wege. Erst die pragmatische Wende in der Literaturwissenschaft, die die textimmanente Methode ablöste, entzauberte den Gegenstand der Literaturwissenschaft. Die sich daraus ergebende neue Sicht auf Texte eröffnet die Möglichkeit der Übertragung literaturwissenschaftlicher Rezeptionsmethoden auf nicht-literarische Texte. Am Beispiel von literarischen und nicht-literarischen Texten (Zeitungsartikel) veranschaulichte Herr Parry die Möglichkeiten der literaturwissenschaftlichen Textanalyse auch für Fachtexte.

Am Samstagvormittag hielt Frau Tiittula einen Vortrag über das Thema "Kulturen treffen aufeinander. Ergebnisse der Erforschung von Kulturunterschieden in der finnisch-deutschen Wirtschaftskommunikation." Ihre Auswertung von Interviews finnischer und deutscher Handelspartner zeigte die subjektive Prägung von Erlebnissen und die daraus resultierende Entstehung und/oder Bestätigung von Vorurteilen. Frau Tiittulas Anliegen war es, eben die Subjektivität und deren Mechanismen darzustellen, ohne dabei den Wahrheitsgehalt der Aussagen zu thematisieren. Dabei kam sie einmal mehr zu dem Schluß, daß die vertrauten Verhaltensmuster der eigenen Kultur immer positiv bewertet werden und die fremden dagegen negativ: So seien die Deutschen nach Aussage eines Finnen *knauserig*, während ein Deutscher diese Haltung *preisbewußt* nannte.

Im Anschluß an diese Vortragsreihe trafen sich die Seminarteilnehmer in Gesprächskreisen zu den Vorträgen von Herrn Strohner, Frau Piitulainen und Herrn Parry. Nach den Plenarberichten der Gesprächskreise wurden die Seminarteilnehmer in das sonnige Tampere entlassen. Für eine gelungene Tagung ist den Referenten und den Organisatoren der Universität Tampere und des Goethe-Instituts Tampere zu danken.

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

Lili Ahonen - Leila White:
MONTA SATAA SUOMEN SANAA
Ulkomaalaisille tarkoitettu lukemisto arkisuomen sanaston
kertaamiseksi ja kartuttamiseksi

Kielikeskusmateriaalia n:o 101. Jyväskylän yliopisto.
Korkeakoulujen kielikeskus. 1993.

SADOITTAIN SUOMEN SANOJA

Korkeakoulujen kielikeskuksen Kielikeskusmateriaalia-sarjassa on ilmestynyt tervetullut lukemistomateriaali suomen kielen oppijoiden sanavaraston kertaamiseksi ja kartuttamiseksi. Lili Ahosen ja Leila Whiten kirja **Monta sataa suomen sanaa. Ulkomaalaisille tarkoitettu lukemisto arkisuomen sanaston kertaamiseksi ja kartuttamiseksi** on tarkoitettu ensisijaisesti itseopiskeluun, mutta se sopii myös oppituntien oheislukemistoksi.

Sanasto on yleisesti kielenopetuksen perinteessä ollut pitkään lapsipuolen asemassa. Sen epäsystemaattisen ja yksittäisten sanojen tasolla tapahtuvan opettamisen on arveltu johtuvan siitä, ettei sanastoa hahmoteta kielenopetuksen osa-alueena yhtä selvärajaiseksi kuin esim. kielioppi. Tavallinen lienee ollut myös käsitys, että sanastoa opitaan vain pänttäämällä, mikä taas jokaisen on tehtävä itse: opettaja ei voi oppia sanoja opiskelijoidensa puolesta eikä suppean tuntiressin turvin juuri auttaakaan työläässä mieleenpainamisessa. Kun sitten vähin erin on alettu korostaa sanaston systemaattisen opettamisen tarvetta, huomiota on kiinnitetty erityisesti päättely- ja oppimisstrategioihin, joiden hallinta ei usein ole automaattista vaan edellyttää opettamista.

Lili Ahosen ja Leila Whiten materiaali alkaa kirjan käyttäjää inspiroivalla tavalla: esipuheessa selvitetään materiaalin taustajatoksia. Suomen kielen opetukseen toisena

ja vieraana kielenä oppimateriaaleja laatineet eivät tähän asti yleensä ole esipuheessa perustelleet kirjansa valintoja tai esitelleet materiaalin laadinnan taustalla olevia näkemyksiään esim. oppimisesta, kielestä tai kielitaidosta. Kun opettajan oppaitakaan ei ole ollut tarjolla, opettajat ovat saaneet vain arvailla, minkälainen ajattelu on ollut oppikirjan teon pohjana.

Lili Ahonen ja Leila White kertovat esipuheessa nojaavansa maailmalla tehtyyn tutkimukseen siitä, millaiset seikat auttavat vieraskielisen sanan mieleenpainamista. Valitettavasti lähdeviitteet puuttuvat eikä aiheesta enemmän kiinnostuneille ole kirjallisuusluetteloa lisäperehtymisen helpottamiseksi. Tekijät puhuvat tarkemmin erittelemättä Hollannissa käytettävästä metodista, jota he haluavat kokeilla. Ideana on, että tekstistä osoitetaan tiettyyn teemaan liittyviä opittaviksi tarkoitettuja sanoja. Niiden äidinkielen (tässä englanninkielinen) vastine on annettu rivin oikeassa laidassa. Lukija siis näkee samalla kertaa opittavaksi tarkoitetun sanan merkityksen ja kontekstin, jossa se voi esiintyä. Tekstien lopussa on vielä aakkosellinen luettelo taivutusmuoto- ja rektiotietoineen. Kunkin luvun selitysosastossa selitetään sanojen erityispiirteitä. Kussakin luvussa on myös pieni sanojen mieleenpainamisharjoitus.

Kirjan tekijät korostavat kontekstin merkitystä: sana painuu parhaiten mieleen, kun

se esiintyy kielellisesti helpohkossa lauseyhteydessä. Muita heidän tärkeinä pitämiään seikkoja ovat mm. sanan kertautuminen tekstissä eri muodoissa, opittavien sanojen sopiva määrä tekstissä, sanan merkityksen arvaamismahdollisuuksien luominen, tekstin tilanteen universaalius ja kuvitus sanan merkityksen päättelyn tukijana.

Kirjan 13 kappaletta kuvaavat suomalaisen peruserheen, Lahtisten, elämää. Teksteistä on kursivoitu kaikkiaan 750 sanaa, jotka liittyvät joko kyseisen tekstin aihepiiriin tai saattavat muuten olla opiskelijalle vieraita tai hankalia. Koska kirja on tarkoitettu pääasiassa itseopiskeluun, lukijalle annetaan kirjan alussa lukuohjeita sekä kerrataan lyhyesti suomen sananmuodostuksen perusasioita (sanaston alkuperää, johtamista, yhdistämistä).

Opiskelijalle annetuissa lukuohjeissa tekstiin kehoitetaan perehtymään kerroksisesti: Ensimmäisellä lukukerralla tarkoitetaan selvittää tekstin pääsisältö; toisella kerralla teksti neuvotaan lukemaan lause lauseelta niin, että pysähdytään kursivoitujen sanojen kohdalle ja yritetään arvata niiden merkitykset sekä tarkistetaan arvaus käännöksestä. Kolmannella lukukerralla pysähdytään kunkin sanan kohdalla ja muistellaan sen perusmuotoa. Sitten pureudutaan sanojen taivutukseen, rektioihin ja semanttisiin erityisselityksiin kirjan sanaston ja Selityksiä-osan avulla. Lopuksi voidaan tehdä tekstiin liittyvä harjoitus. Opiskelijaa kehoitetaan oma-aloitteisuuteen: jos kirjan tekijöiden valinnat selitettäväksi sanoiksi eivät vastaa hänen tarpeitaan, hän voi tehdä oman sanaston itselleen tuntemattomista tekstin sanoista.

Kirjan parasta antia ovat ilman muuta suomalaista arkea kuvaavat tekstit, jotka kattavat perhe-elämää aina arkiämöiden, flunssaepidemian, avioeron, muuton ja yksinhuoltajuuden todellisuudesta alennusmyynteihin, saunomiseen ja sukujuhliin. Tekstit ovat sekä kielellisesti että sisällöllisesti luontevia ja miellyttäviä lukea. Tekijät ovat päässeet irti oppikirjoille niin

tyypillisistä kaavamaisista ja puisevista teksteistä. Tekstit myös heijastavat suomalaista perhetodellisuutta hyvin, mistä syystä ne virittävät kursseilla varmasti myös keskusteluihin: millainen on perheenäidin arki sinun maassasi? millaisia ovat sukujuhlat? onko sinunkin maassasi tapana sukujuhlissa ihmetellä sitä, miten kovin lapset ovat kasvaneet sitten viime näkemän? miksi lapsille tulee pissahätä aina juuri, kun heidät on saatu puettua ulkovaatteisiin?

Lili Ahosen ja Leila Whiten kirja on myös sikäli merkittävä, että se tuo suomen kielen oppimateriaaleissa uutta näkökulmaa tekstin ja sanan suhteeseen. Tähänastiset S2-materiaalit (muutamia lukemistoja lukuun ottamatta) ovat keskittyneet vain intensiiviseen lukemiseen, jolloin tekstit on rakennettu niin, että jokainen sana on tarkoitettu ymmärrettäväksi: produktiivisesti ja reseptiivisesti hallittavan sanaston välille ei ole tehty eroa. Ahosen ja Whiten materiaalissa myös ekstensiiviselle lukemiselle on luotu mahdollisuus.

Suomen sanaston oppimisessa korostuvat vähän erilaiset asiat kuin esim. englannin sanaston oppimisessa: suomen runsas morfologia aiheuttaa sen, että sanojen oppimisen yhteydessä semanttisten sanayksiköiden lisäksi on opittava suuri määrä taivutusta ja rektioita koskevaa tietoa. Sanastot ja sanojen semantiikan, taivutuksen ja esiintymisedellytysten selitykset vievätkin valtaosan kirjan sivumäärästä. Harjoituksia taas on keskimäärin yksi kussakin luku-kappaleessa. Tavallisin harjoitustyyppejä on aukkotehtävä, jonka avulla voi testata, onko tekstin kursivoidut sanat opittu. Lisäksi kirjaan on sisällytetty joitakin johtamista harjoittavia tehtäviä ja jokusia tekstin sisältökysymyksiä. Harjoituksia ei kai koskaan ole tarpeeksi, ja niitä on etenkin näistä antoisista teksteistä kirjaa käyttävän opettajan ilo itsekin laatia. Silti lukija jää kaipaamaan lisää ja erilaisia sanastoharjoitustyyppejä, jotka aktivoisivat useampia kielitaidon osa-alueita ja auttaisivat opiskelijaa sanojen mieleenpainamisessa ja assosiativisten linkkien luomisessa yksittäis-

ten sanojen välille (erilaisia sanaston visuaalisia ja semanttisia ryhmittelyjä, mind-mappeja, annettujen sanojen käyttämistä puheessa ja kirjoituksessa, kertomuksen rakentamista jne.).

Myös ensimmäisen lukukerran jälkeen tehtäviä avoimia tai monivalintakysymyksiä teksteistä voisi olla enemmän, sillä ne auttaisivat opiskelijaa näkemään, missä määrin hän on ymmärtänyt pääasiat, ja antaisivat ehkä myös näkökulmaa siihen, ettei toki joka sanaa tarvitse ymmärtää keskeisimmän informaation löytämiseksi. Tämän oivaltaminen on opiskelijalle sikäläkin tärkeää, että suurin osa kielen sanoista on niin harvinaisia, ettei niitä kannata oppia produktiivisesti: riittää, että ne hallitsee reseptiivisesti tai niin, että kykenee kontekstin perusteella päättelemään merkityksen. On ajan tuhlausta yrittää oppia "kaikki sanat", sen sijaan energiaa voisi käyttää sellaisten strategioiden opettamiseen, joilla sanan merkitystä voi kontekstin avulla päätellä. On kuitenkin muistettava, että Lili Ahosen ja Leila Whiten

kirjan päätavoitteena on ollut nimenomaan arkisuomen produktiivisesti hallittavan "perussanaston" kartuttaminen ja kertominen. Yksi oppimateriaali ei voi syleillä koko maailmaa, ja siksi reseptiivisen sanavaraston korostamisen ei olisi tarkoituksenmukaistakaan olla kovin keskeisellä sijalla kirjan kokonaisuudessa. Sanojen merkityksen päättelyn harjoitteluun ja reseptiivisen sanavaraston kartuttamiseen toivon mukaan laaditaan lähiaikoina ihan omia oppimateriaalejaan.

Ensimmäinen varsinaisesti sanavaraston kartuttamiseen keskittyvä suomen kielen oppimateriaali on ilmestynyt, ja se on saanut erittäin innostuneen vastaanoton. Toivottavasti sen tekijöiltä ilmestyy lisääkin sanastoalan materiaaleja ja **Monta sataa suomen sanaa** toimii innoittajana myös uusille materiaalien laatijoille! Miksi säilöä vain mappeihin opetuksen arjessa syntyneitä hyviksi osoittautuneita ideoita, kun niistä olisi muillekin hyötyä?

Eija Aalto

LANGUAGE AND CONTENT Discipline- and Content-Based Approaches to Language Study

Ed. by Merle Krueger and Frank Ryan. Lexington & Toronto:
D.C. Heath and Company, 1993. 217 pp.k

Language and Content sisältää lokakuussa 1991 Brownin yliopistossa pidetyn viidennen "Consortium for Language Teaching and Learning" -konferenssin esitelmät. Konferenssin aiheena oli kieliopintojen ja aineopintojen yhdistäminen korkeakouluopetuksessa. Artikkelit käsittelevät sekä teoreettisia kysymyksiä että Yhdysvalloissa toteutettuja integrointikokeiluja.

Johdantoluvussa kirjan toimittajat pohtivat vieraiden kielten opetuksen asemaa amerikkalaisissa korkeakouluissa. Kielten opetus

on traditionaalisesti liittynyt kirjallisuuden opetukseen, mutta 70-luvulta lähtien kielten käyttöarvon painottaminen on muuttanut opetusta kommunikatiivisempaan suuntaan ja nykyisin kielitaidon katsotaan kuuluvan osaksi ammattitaitoa. Tästä onkin lyhyt matka sisältöpohjaiseen (content-based) tai tieteenalapohjaiseen (discipline-based) kielten opetukseen, joka yhdistää kielen ja ainesisällön opiskelun. Integroiminen on kirjoittajien mukaan ratkaisu kahteen kielten opetuksen ongelmaan: opiskelijat saadaan vakuuttuneiksi vieraiden kielten osaamisen

hyödyllisyydestä ja heille tarjotaan merkityksellinen konteksti, jossa he voivat kielitaitoaan käyttää. Vaikka vieraalla kielellä tapahtuva aineenopetus on osoittautunut suosituksi, sen hyödyllisyydestä kielitaidon kehittymiselle on vielä vähän tutkimustietoa. Monenlaiset hallinnolliset, organisatoriset ja opettajien rekrytointia koskevat kysymykset ovat nekin edelleen ratkaisematta.

Ensimmäisessä teoreettisessa artikkelissa **H. G. Widdowson** tarkastelee kahta kielenkäytön ja -oppimisen teoreettista konstruktia, kontekstia ja intertekstuaalisuutta. Kontekstilla tarkoitetaan sitä kielenulkoista todellisuutta, joka antaa abstraktille koodille tilannesidonnaisen merkityksen: se mitä tarkoitetaan riippuu vain osaksi siitä mitä sanotaan. Intertekstuaalisuus viittaa taas siihen, että tietty teksti tuotetaan tai tulkitaan toisten tekstien valossa. Eri alojen akateemisille teksteille on tyypillistä tietty rakenne ja vakiintuneet ilmaisumuodot. Keskeinen didaktinen ongelma onkin kuinka oppijat pystyvät yleistämään rajoitetussa erityisalan kontekstissa oppimansa kielen laajempiin yhteyksiin. Widdowson suosittelee aktiviteetteja, joita ei ole suoraan johdettu määrätystä ainesisällöstä vaan yleisemmistä tieteellisen ajattelun periaatteista. Tällainen ongelmanratkaisukeskeinen lähestymistapa mahdollistaa myös huomion kiinnittämisen spesifeihin kielellisiin seikkoihin, jotka muuten voivat jäädä omaksumatta.

Toisessa teoreettisessa artikkelissa **Marguerite Ann Snow** käsittelee ESL/EFL-opetuksen antia kieli- ja aineopintojen integroimiselle. Hän tarkastelee kolmea aluetta, joilta saatuja kokemuksia kannattaa hyödyntää: oppijan tarpeet, kielen- ja aineenopetuksen kohtaamisalue (interface) sekä metodit ja opetussuunnitelmat. Widdowsonin tapaan Snowkin varoittaa siitä, että oppiaineen omaksuminen vieraalla kielellä ei suinkaan takaa kielen oppimista. Integroinnista on hyötyä vasta silloin kun oppijoiden tarpeet on tunnistettu ja niihin myös vastataan, kun opetus mukautetaan oppijoiden kielitaidon tasoon ja

kun opetusmetodit ja -suunnitelmat sopeutetaan vieraalla kielellä oppimiseen. ESL/EFL-kursseista saadut kokemukset korostavat ymmärtämistä helpottavien didaktisten tekniikoiden käyttöä. Näitä ovat esityksen selkeä organisoiminen, normaalitempoa hitaampi luennoiminen, parafrasien ja toiston runsas käyttö, opiskelijoiden aktivoiminen osallistumaan keskusteluun sekä sellaiset tehtävät, jotka edellyttävät päätelyä, neuvottelua, mielipiteiden ilmaisemista ja tiedon siirtämistä. Vaikka aine- ja kielenopetuksen integroinnissa kielitaito on tavallaan 'sivutuote', tulisi kielen osalta kuitenkin pyrkiä systemaattisuuteen, suunnitelmallisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Marjorie Bingham Wesche esittelee kieli- ja aineopintojen yhdistämistä koskevaa tutkimusta. Hän tarkastelee ensin opetuksen tavoitteita ja esittelee sitten kolme integroidun opetuksen mallia. Teemapohjaisessa (theme-based) mallissa kielenopetus rakentuu yhden tai useamman sisältökokonaisuuden ympärille ja siihen liittyville vieraskielisille luennoille ja teksteille. Suojatut (sheltered) kurssit ovat vain ei-syntyperäisille tarkoitettuja oppiaineen kursseja, joihin joskus liittyy erillinen kielikomponentti, mutta joiden päätavoite on asiasisällön oppiminen. Adjunktimallissa räätelöity vieraan/toisen kielen kurssi suunnitellaan tietyn aineopintokurssin sisällön ja opiskelijoiden kielitaitotarpeiden pohjalta. Wesche esittelee kanadalaisia esimerkkejä eri mallien sovellutuksista ja siirtyy sitten käsittelemään integrointia koskevaa tutkimusta ja tutkimustuloksia. Vaikka tutkimusta on tähän mennessä ollut vähänlaista, ovat tulokset enimmäkseen rohkaisevia. Kielten oppimistuloksissa on kuitenkin runsaasti vaihtelua. Weschen mukaan kieli- ja aineopintojen yhdistäminen on mutkikas asia, joka edellyttää monien asioiden huomioon ottamista suunnittelussa ja toteutuksessa. Jokaisen uuden ohjelman tulee formuloida yksityiskohtaiset tavoitteensa sekä seurata niiden toteutumista alusta alkaen. Alue tarvitsee kehittyäkseen myös jatkuvaa tutkimusta.

Kirjan kolmas osa sisältää esimerkkejä eri yliopistoissa toteutetuista ratkaisuksista. Artikkelit on järjestetty siten, että ensin esitellään laajimmat, 'pankurrikulaariset' ohjelmat ja lopuksi spesifimmät, tiettyjä aloja koskevat yhdistämiskokeilut. **Richard Jurasek** (Earlham College) esittelee jo 1970-luvulla aloitetun FLAC (Foreign Languages Across the Curriculum) -ohjelman, jonka tavoitteena ei niinkään ole kielitaidon lisääminen sinänsä kuin sen soveltaminen käytäntöön ja uusien horisonttien avaaminen kriittiselle ajattelulle ja vieraiden kulttuurien ymmärtämiselle. **Keith O. Anderson**, **Wendy Allen** ja **León Narváez** esittelevät St. Olaf Collegien FLAC-ohjelmaa, jossa kielten laitoksilla on merkittävä rooli materiaalien kehittämisessä, ja kertovat yksityiskohtaisesti ohjelman käytännön toteutuksesta. Minnesotan yliopistossa on myös meneillään kolmivuotinen FLAC-projekti, jossa opetetaan maantiedettä, historiaa, valtiotiedettä ja sosiologiaa ranskaksi, saksaksi, venäjäksi ja espanjaksi. Minnesotan mallista raportoi **Michael F. Metcalf**, joka hänkin painottaa kielten laitosten ja ainelaitosten yhteistyön tärkeyttä.

Alakohtaisten ratkaisujen esittelyn aloittaa **Steven J. Baker** (Monterey Institute of International Studies). Hän tarkastelee instituutissa käynnissä olevaa ohjelmaa, jossa kielten opetus on yhdistetty kansainvälisen politiikan opetukseen, ja pohtii mallin soveltamismahdollisuuksia muissa korkeakouluissa. **John M. Gradin** raportoi Rhode Islandin yliopiston International Engineering -ohjelmasta, jossa opiskelija voi samanaikaisesti suorittaa B.Sc. -tutkinnon insinööritieteissä ja B.A. -tutkinnon saksan kielessä. **Benjamin W. Palmer** (Eastern Michigan University) esittelee kieltenopetuksen yhdistämistä taloustieteen ja kansainvälisen kaupan opintoihin ja **Patricia P. Chaput** (Harvard University) kertoo miten traditionaaliselle venäjän opetukselle voidaan antaa uutta potkua liittämällä siihen sisällöllisiä tavoitteita. Viimeinen raportti esittelee Brownin yliopistossa toteutetun kokeilukurssin, jossa

Japanin kulttuuria ja yhteiskuntaa käsittelevään kurssiin liitettiin japanin kielen opintoja. Kurssista kertovat sen opettajat **William O. Beeman**, **Yoko Hayami** ja **Steve Rabson**.

Lukemisella on keskeinen asema akateemisissa opinnoissa ja kirjan materiaaleja ja metodeja koskeva osuus keskittyykin vieraalla kielellä lukemiseen. **Diane Musumeci** luettelee useita syitä lukemisen tärkeydelle sisältökeskeisessä opetuksessa: sanasto opitaan parhaiten kontekstissa, luetut tekstit toimivat mallina kirjoittamiselle, kirjoitettu ja puhuttu kieli eroavat diskurssiltaan huomattavasti toisistaan ja lukeminen kehittää kriittiseen ajatteluun kuuluvaa kykyä tulkita viestejä. Lisäksi monissa oppiaineissa sisältö omaksutaan etupäässä juuri lukemalla. Tutkimus on osoittanut, että äidinkielen lukustrategiat eivät välttämättä siirry vieraalla kielellä lukemiseen, joten niiden opetus on tarpeen. Tekstit tarjoavat myös oivan pohjan todellisille keskusteluille ja erilaisille ryhmäaktiiviteeteille. Autenttiset tekstit ja niihin perustuvat hyvin suunnitellut tehtävät edistävät lukijan ja tekstin todellista interaktiota, joka puolestaan edistää sekä kielen että sisällön oppimista. Kielenopetuksen ja aineenopetuksen integrointi on tasapainottelua, jossa sisältö on keskeinen mutta huomio on jatkuvasti myös kohdistuneena kieleen.

Toinenkin materiaaleja ja metodeja koskeva artikkeli käsittelee lukemista. Aluksi **Janet Swaffar** pohtii vieraan kielen oppimisen ja vieraalla kielellä tapahtuvan sisällön oppimisen eroja. Viimeksi mainittu tukeutuu vahvasti kompensoiviin prosesseihin, kuten aikaisemman tiedon hyödyntämiseen sekä muihin 'top-down' strategioihin, ja oppimistuloksia arvioidaan sisällön hallinnan perusteella. Kieli on sisältökeskeisillä kursseilla tiedonhankinnan väline, ei oppimisen kohde sinänsä. Myös tekstejä luetaan ennen kaikkea sisällön vuoksi, mikä edellyttää että lukija tunnistaa mm. tekstin loogisen rakenteen ja retorisen systeemin, tekstin intention sekä tekstin suhteen muihin alan teksteihin ja aseman tutkimuskentässä. Sisältökes-

keinen opetus lähtee Swaffarin mukaan 'top-down' ajattelusta: "asking students to look first, not last, at the semantics and organization of ideas in paragraphs, episodes, chapters, and whole works, before attending to the linear operation of vocabulary and syntax in sentences" (p. 185). Tekstinymmärtämisen opetusta varten Swaffar on kehittänyt menetelmän, jota hän kutsuu nimellä "generative iterance": opettaja ohjaa opiskelijoita neljän 'iteroinnin' kautta tekstin aiheesta ja pääajatuksista sen semanttiseen ja syntaktiseen rakenteeseen. Tehtävät puolestaan seuraavat 'bottom-up' lähestymistapaa alkaen sanatasolta ja muuttuen yhä vaativimmiksi kielitaidon suhteen.

Kirjan viimeisessä artikkelissa **Claire Kramsch** pohdiskelee yhteiskunnallisten, historiallisten ja poliittisten muutosten vaikutusta vieraiden kielten opetuksen tavoitteisiin Yhdysvalloissa. Kielen sosiaalisen funktion korostaminen on kohdistanut kiinnostuksen mm. kansainvälistymiseen, monikulttuurisuuteen ja kulttuurienväliseen kommunikaatioon. Kielen- ja aineopetuksen yhteyksien tiivistäminen avaa uusia mahdollisuuksia opetukselle ja tutkimukselle: tietoperusta kasvaa, käsitys kielestä laajenee, alakohtaiset diskurssit nousevat kiinnos-

tuksen kohteiksi ja opetuksen tavoitteet monipuolistuvat. Vieraiden kielten opetus on muutostilassa ja se hakee parhaillaan yhteyksiä muihin tieteenaloihin sekä pyrkii omien rajojensa uudelleenmäärittelyyn.

Sisältökeskeinen kieltenopetus ei sinänsä ole uusi asia - ainesisällön ja kielen suhde on aina ollut tiivis erityisalojen kieltenopetuksessa ja monissa Euroopan maissa on pitkään ollut vieraskielisiä kouluja - mutta vieraalla kielellä opiskeleminen ja opettaminen tulee epäilemättä lisääntymään kansainvälistymisen ja opiskelijavaihdon myötä kaikkialla, myös Suomessa. Tässä vaiheessa kannattaa siis ryhtyä pohtimaan, mitä tällainen opetus edellyttää kielen ja sisällön ammattilaisilta, opiskelijoiden kielitaidolta, opetuslaitosten yhteistyöltä ja opetussuunnitelmilta. **Language and Content** tarjoaa monipuolisen kuvan vieraiden kielten muuttuneesta asemasta amerikkalaisessa korkeakoulutuksessa sekä teoreettiselta että käytännön kannalta ja nämä kokemukset voivat olla hyödyksi myös suunniteltaessa suomalaisia vieraan kielen ja ainesisällön yhdistäviä opetusratkaisuja.

Helena Valtanen
Korkeakoulujen kielikeskus

**Marianne Nordman (Hrsg):
FACHSPRACHLICHE MINIATUREN
Nordeuropäische Beiträge aus den
Human- und Gesellschaftswissenschaften, Bd. 2.**

Verlag Peter Lang, 1992. ISBN 3-631-45346-9, 134 S., 45,-DM.

Die Reihe *Nordeuropäische Beiträge aus den Human- und Gesellschaftswissenschaften* erscheint seit 1992 im Peter Lang Verlag. Sie wird von Hartmut Schröder (Europa Universität Viadrina, Frankfurt/Oder) herausgegeben. Seit Gründung der Reihe sind fünf Bände erschienen (s. die Übersicht im Anhang), deren vier erste Bände Forschungsarbeiten aus Finnland vorstellen. Der fünfte Band ist eine Zusammenstellung von Vorträgen, die größtenteils während des Rhetorik-und-Stilistik-Symposiums in Heidelberg 1992 gehalten wurden.

Band 2: "Fachsprachliche Miniaturen", herausgegeben von Marianne Nordman, ist eine Festschrift für Christer Laurén, Professor am schwedischen Institut der Universität Vaasa, anlässlich seines 50. Geburtstages. Es handelt sich um eine Auswahl von Arbeiten, die in den 80er Jahren im Rahmen der jährlichen VAKKI-Symposien vorgestellt wurden. VAKKI ist die Abkürzung für die Forschungsgruppe für Fachsprachen und Übersetzungstheorie der Universität Vaasa um Christer Laurén und Marianne Nordman. Die Artikel, die früher in verschiedenen Tagungsbänden von "LSP and theory of translation" der Universität Vaasa erschienen sind, werden mit der wiederholten Publikation in dieser neuen Reihe einem größeren Publikum zugänglich gemacht. Mit der Auswahl der vorliegenden Artikel möchte die Herausgeberin außerdem einen Einblick in die vielfältigen Forschungsaktivitäten auf dem Gebiet der Fachsprachen an der Universität Vaasa vermitteln und Impulse für neue Methoden der Fachsprachenforschung geben (s. Vorwort).

Entsprechend dem mehrsprachigen Charakter der VAKKI-Symposien handelt es sich bei vorliegendem Band ebenfalls um eine Sammlung englisch-, deutsch-, schwedisch- und finnischsprachiger Artikel. Diese Auswahl soll gleichzeitig Christer Lauréns internationale Orientierung symbolisieren (s. Vorwort).

Der Band ist inhaltlich in drei Teile gegliedert: Im ersten Teil geht es um die **Theorie** der Fachsprachen, Teil 2 behandelt Aspekte der **Terminologie und Lexik** und im dritten Teil wird die Ebene der **Fachtexte** behandelt. Im folgenden möchte ich einen Überblick über die Themenvielfalt des Bandes geben und einige der Artikel kurz vorstellen.

Teil I zur Theorie der Fachsprachen wird eingeleitet mit dem Beitrag von *Risto Hiltunen* zu "English law language: some historical aspects". Er stellt hier Überlegungen zu der Frage, wie sich strukturelle Besonderheiten der englischen Rechtsprache entwickelt haben (und zwar wann, wie und warum), an. Anhand ausgewählter Textbeispiele postuliert er einige Hypothesen für linguistische Entwicklungen (keine zunehmende syntaktische Komplexität, Veränderungen von Texttypen, Existenz historisch unterscheidbarer Stufen für linguistische Entwicklungen) und versucht, diese in sozialem Kontext zu erklären. *Henrik Nikula* geht anschließend thesenhaft auf die "Beziehung zwischen fachsprachlicher und gemeinsprachlicher Bedeutung im Wörterbuch" ein. In komplizierten theoretischen Ausführungen zum Unterschied von Bedeutung und Begriff und ihren Beziehungen zu Wortform und Denotat versucht

er, einen "bescheidenen Beitrag" zur Weiterentwicklung der Theorien des Terminologen Wüster zu leisten. *Ingmar Pörn* erörtert danach die Erscheinung Fachsprache aus philosophischem Blickwinkel: "Vetenskap och fackspråk - fackspråkens uppkomst ur filosofisk synvinkel". *Juha Tolonen* beleuchtet in seinem Artikel "Kieli ja yhteiskuntajärjestys" (Sprache und Gesellschaftssystem) den Zusammenhang von politischer Macht, Gesellschaftstheorie, Sprachpraxis sowie Denken und Handeln. Ein anschauliches Beispiel für seine Feststellung: "Die politische Macht hat ... die Macht, auf die in der Gesellschaft herrschende Sprache und damit auf die Gedanken und das Handeln der Menschen einzuwirken" (S. 43) bietet die (Sprach)Entwicklung in den neuen Bundesländern nach der Vereinigung der beiden deutschen Staaten. Da der Beitrag aber ein Nachdruck aus dem Jahre 1985 ist, stammen Tolonens Beispiele aus der Zeit des Sprachwandels, die im Anschluß an die Periode des kalten Krieges im Zuge der neuen "Ostpolitik" in Westdeutschland einsetzte. Der erste Teil des Bandes wird abgeschlossen mit *Krista Varantolas* Artikel "Applications of a quantitative analysis with a special reference to a study on engineering English". Sie kommt zu dem Schluß, daß quantitative Analysen zwar keine umfassende Lösung zum Verständnis fachbezogener Kommunikation bieten, daß sie aber in Ergänzung zu intuitiven und qualitativen Methoden wertvolle Hinweise zu ihrem Verständnis liefern können.

Marja Järventaustas und *Hartmut Schröders* Beitrag "Nominalstil und Fachkommunikation - Ergebnisse einer funktionalen Analyse von komplexen Nominalphrasen in finnischsprachigen philologischen Fachtexten" leitet Teil II ein. In einer Fallstudie stellten sie fest, daß finnische wissenschaftliche Texte eine größere Frequenz an Nominalphrasen aufweisen als populärwissenschaftliche. Obwohl sie in ihrer Studie nur die Nominalphrasen gezählt haben, leiten sie daraus Aussagen zu ihrer Funktion ab: daß "Nominalphrasen in Texten mit komplexen

Inhalten ... Ausdruck der komprimierenden Sprachökonomie" sei, "die eine Präzisierung der Aussagen ermöglicht, zur Terminusbildung beiträgt und schließlich ein wichtiges Mittel der Textreferenz ist" (S. 73). Ihr Fazit, Fachsprache sei somit "in ihrer Entwicklung der Gemeinsprache ... voraus" (S. 75), ist eine Behauptung, die in diachronen Studien nachzuweisen wäre. Um Frequenzanalysen geht es auch im Artikel von *Antero Niemikorpi*: "Taajuussanasto ja ammattikieli" (Frequenter Wortschatz und Fachsprachen). In einer Untersuchung des sog. Ouluer Korpus, der aus Texten der Belletristik, Radiosendungen, Zeitungen und Fachbüchern besteht, stellte er fest, daß sich fachsprachliche Texte von allgemesprachlichen in ihrem Wortschatz unterscheiden. *Marianne Nordman* kommt in ihrer Analyse zur Wortlänge in Fachtexten ("Ordlängd i facktext") zu dem Schluß, daß verschiedene Faktoren (Inhalt, Texttyp, Autor, Sprache, Wort und Zeit) auf die Wortlänge einwirken und die Wortlänge ihrerseits solche Faktoren wie Rhythmus, Lesbarkeit, Abstraktion und Textproduktion beeinflusst (z. B.: je länger die Wörter, desto schwerer lesbar der Text). *Anita Nuopponen* diskutiert anschließend die Frage, was als 'Terminus' bezeichnet werden könne: "Den terminologiska termen och ordet 'term'". *Gerald Porter* thematisiert in seinem Artikel "Keeping them rolling: Terms from superseded concepts" am Beispiel der Erfindung der Eisenbahn, daß Fachwörter der Technik häufig in Analogie zu überholten oder bereits bestehenden Konzepten gebildet werden (z. B. 'railroad' in Analogie zum 'road system'), was er als ein Verharren in früheren Denkstrukturen wertet.

Die beiden Artikel des dritten Teils sind Analysen philosophischer und rechtswissenschaftlicher Texte. *Raija Markkanen* und *Hartmut Schröder* untersuchten das Vorkommen sogenannter Heckenausdrücke ('hedging') in jeweils einem deutschen (Habermas), englischen (Davidson) und finnischen (Sintonen) philosophischen Artikel. 'Hedging' in wissenschaftlichen

Texten wird hier definiert als Ausdruck, der dazu dient, die Verantwortung des Autors für das Gesagte bezüglich Wahrheitsgehalt, Bestimmtheit oder Gewichtigkeit einzuschränken. Markkanen und Schröder stellten fest, daß die drei Autoren verschiedene 'hedging'-Strategien bevorzugten (Habermas: 'multiple hedging', Davidson: 'modal auxiliaries', Sintonen: 'conditional form'). Ob es sich dabei um kulturgebundene 'hedging'-Strategien, um den Einfluß des Forschungsparadigmas oder individuelle Vorlieben handelt, sollte nach Meinung der Autoren in umfassenderen Studien unter Berücksichtigung der Kommunikationssituation untersucht werden. Mit dem kurzen Beitrag von *Tarja Salmi-Tolonen* "Themes in EC primary legislative texts" wird der Band abgeschlossen. In ihrem Vergleich englischsprachiger Texte zum EG-Recht mit britischen Gesetzestexten stellte sie fest, daß die EG-Texte hinsichtlich der thematischen Struktur nicht von den britischen Texten abweichen, weshalb sie ihrer Meinung nach keine eigene Variante oder kein eigenes Subregister bilden.

Die Artikel des vorliegenden Bandes variieren nicht nur nach Sprachen und Themen, sondern auch hinsichtlich Erkenntniswert, Länge und Textbau. Oftmals handelt es sich bei den vorgestellten Arbeiten um "research in progress", was wiederum gut den Charakter der VAKKI-Symposien als Arbeitstagungen (besonders für den wissenschaftlichen Nachwuchs) widerspiegelt. Leider fehlen im vorliegenden Band jegliche Hinweise auf die Originalquelle oder das ursprüngliche Erscheinungsjahr der einzelnen Beiträge. Gerade eine zeitliche Einordnung hätte aber zu ihrem besseren Verständnis beitragen können. Unklar bleibt mir auch, welches Publikum mit dem Band angesprochen werden soll. Welcher Durchschnittsmittelleuropäer beherrscht schon Finnisch und kann die finnischen Beispiele und Zitate in einem deutschen Aufsatz (z. B. dem von Järentausta/Schröder) verstehen und somit der Argumentation folgen? Und fallen die

rein finnischsprachigen (und vielleicht auch die schwedischsprachigen) Beiträge nicht von vornherein in die Kategorie der ungelesenen bleibenden Artikel? M. E. hätte sich die Mühe gelohnt, die Artikel für die Neuauflage soweit zu überarbeiten, daß finnischsprachige Beispiele und Zitate in die Sprache des Artikels übersetzt und allen Artikeln eine deutsch- oder englischsprachige Zusammenfassung angefügt worden wäre. Nun bleibt der Eindruck, man hätte vielleicht nur Publikationspunkte sammeln und nicht so sehr informieren wollen. Vielleicht hatten die Herausgeber aber auch andere Motive für die Neuauflage der Beiträge in ihrer Originalfassung, denn andererseits kann das Unternehmen natürlich als mutiges Plädoyer für ein mehrsprachiges Europa und gegen wissenschaftliche Monokultur angesehen werden.

Sabine Ylönen
Zentrales Spracheninstitut der
finnischen Hochschulen

Anhang

Bisher sind folgende Bände in der Reihe Nordeuropäische Beiträge aus den Human- und Gesellschaftswissenschaften erschienen:

1. Korhonen, Riitta - Kusch, Martin - Schröder, Hartmut (1992): *Lopussa teksti*. 216 S., ISBN 3-631-45187-3. 59,-DM.
2. Nordman, Marianne (1992): *Fachsprachliche Miniaturen*. 134 S., ISBN 3-631-45346-9. 45,-DM.
3. Skog-Södersved, Mariann (1993): *Wortschatz und Syntax des außenpolitischen Leitartikels*. 338 S., ISBN 3-631-45840-1. 89,-DM.
4. Mauranen, Anna (1993): *Cultural Differences in Academic Rhetoric*. 280 S., ISBN 3-631-46474-6, 79,- DM.
5. Schröder, Hartmut und Skyum-Nielsen, Peder (1994): *Rhetoric and Stylistics Today*. 187 S., ISBN 3-631-46387-1, 59,- DM.

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

ILMESTYNYT - NOW AVAILABLE

FINLANCE

A Finnish Journal of Applied Linguistics
Volume XIII 1994

STUDENTS ABROAD

Aspects of exchange students' language

Edited by Anna Mauranen and Raija Markkanen

CONTENTS:

Two discourse worlds: Study genres in Britain and Finland
Anna Mauranen

Finnish exchange students' self-assessed
language proficiency
Ari Huhta

"In this essay I will concentrate..."
- Metadiscourse used by Finnish students
Raija Markkanen

Die Bedeutung von Textsortenwissen für
die interkulturelle Kommunikation -
Kommunikative Unterschiede im Biologiestudium an den
Partneruniversitäten Jyväskylä und Bonn
Sabine Ylönen

Teaching methods and coursework requirements in
study handbooks at Jyväskylä and Kent
Markku Helin - Janne Hopeela

A study year abroad: Exchange students' assessment of
their English language proficiency
Heli Harjula - Sari Manninen

Finnish exchange students in Edinburgh -
How do they cope? How could they cope better?
Joan Nordlund - Nanette Lindeberg - Pearl Lönnfors

Hinta/price: 45 FIM

Tilaukset/orders: Korkeakoulujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto, PL 35,
40351 Jyväskylä, puh. 941-603 522

Kielikeskusmateriaalia n:o 99/Språkcentermaterial nr 99

Raija Elsinen:
SVENSKA FÖR KULTURVETARE

Materiaali on tarkoitettu taide- ja kulttuuriaineiden opiskelijoille. Tavoitteena on kehittää opiskelijoiden suullista ja kirjallista ilmaisua ja antaa heille virkamiesruotsia vastaavat taidot. Materiaali soveltuu parhaiten integroiduille ruotsin kursseille ja sen täydennyksenä voidaan käyttää muita Korkeakoulujen kielikeskuksen ruotsin materiaaleja.

Materiaali koostuu yhdeksästä aihealueesta, jotka on valittu kulttuurintutkimuksen kurssivaatimuksia silmällä pitäen (esim. etnologia, kirjallisuus, musiikki, teatteri, taidesosiologia). Jokaiseen teemaan liittyy erilaisista kirjallisista lähteistä poimittuja tekstejä. Lisäksi materiaaliin sisältyy video ja kolme äänitettä.

Video:	SVEA KANAL: Myter om svenskan (29 min.)	
	Tuottaja: Utbildningsradion (UR)	Hinta: 300 mk
Äänitteet:	SKRIVARKURSEN: Vad är prosa - vad är poesi? (14'10")	
	SVERIGE RUNT: Saga - vad är det? (14'45")	
	FORUM: På jakt efter den svenska kulturen (19'35")	
	Tuottaja: Utbildningsradion (UR)	Hinta: 200 mk

Kirjallisen materiaalin hinta on 65 mk.

Lisätietoja videosta antaa Markku Helin, puh. 941-603 524, ja äänitteistä Anna Kyppö, puh. 941-603 525.

Kielikeskusmateriaalia n:o 108/Language Centre Materials No. 108

Marga Margelin & Pirkko Olsonen
READING COMPREHENSION FOR STUDENTS OF FORESTRY

Oppilaan kirja (126 s.)
Opettajan kirja

Materiaali on tarkoitettu metsäalan opiskelijoille ja se sisältää 12 tekstiä harjoituksineen ja sanastoineen. Oppilaan kirjan hinta on 50 mk ja opettajan oppaan 100 mk.

Oppimateriaaleja voi tilata Korkeakoulujen kielikeskuksen kansliasta, puh. 941-603 520 tai 941-603 522.

Uusia venäjän oppimateriaaleja

Kielikeskusmateriaalia n:o 107

O.R. Karačenceva:

PÖRSSIKAUPPA VENÄJÄLLÄ * БИРЖЕВАЯ ТОРГОВЛЯ В РОССИИ

Oppikirja	50,-
Äänitteet	200,-

Oppimateriaali on tarkoitettu venäjän opinnoissa jo pidemmälle ehtineille, Venäjän uudesta taloustieteestä ja sen terminologiasta kiinnostuneille opiskelijoille. Se sisältää kuusi toisiinsa liittyvää teemakokonaisuutta. Jokaiseen teemaan kuuluu harjoituksia taloustieteen perusanaston ja terminologian aktivoimiseksi, äänitetty perusteksti sekä suullisen kielitaidon kehittämiseen tarkoitettuja harjoituksia tekstin aihepiiristä. Oppimateriaali soveltuu hyvin myös itseopiskeluun.

Kielikeskusmateriaalia n:o 109

Sirkka Laihiala-Kankainen - Elena Levälahti

VIESTI VENÄJÄKSI * ОБЩАЕМСЯ ПО-РУССКИ

Oppikirja	160,-
Opettajan opas	30,-
Äänitteet	400,-

Venäjän aakkosista alkava intensiivikurssi (60 t), joka on tarkoitettu erityisesti yritysten ja yhteisöjen toimihenkilöille. Oppikurssin tavoitteena on suullisen kielitaidon kehittäminen yksinkertaisissa kielenkäyttötilanteissa. Samalla tulevat tutuiksi venäjän kielen perusrakenteet. Oppikurssi koostuu seuraavista teemoista:

1. Tunnetteko venäjän aakkoset?
2. Saanko esitellä?
3. Kuinka matkanne meni?
4. Milloin tapaamme?
5. Missä ammatissa toimitte?
6. Menemme ostoksille!
7. Hyvää ruokahalua!
8. Mitä olette ehtinyt nähdä Pietarissa?

Tilaukset: Korkeakoulujen kielikeskus, puh. 941-603 520

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

Englanti

BBC YOUR WORLD

7/94 TRIALS ON TELEVISION - A HINDRANCE TO JUSTICE? 13'56"

In the United States, 45 out of 50 states now allow trials to be televised. Other countries have also experimented with cameras in the courtroom - Canada, Australia, and several European states. Is it right to allow this in the interest of freer public information on the workings of the law? Or is it simply exploitation of sensational cases by the media in search of profit?

8/94 WHAT DO WE LEARN FROM HISTORY? 13'58"

It often seems that the world is stumbling from one emergency to another. We are constantly surprised that small disturbances can blow up into major crises and that obscure leaders can rise to international importance. But would a thorough knowledge of history give us advance warning of these events? Are there more important lessons to be learned from history, or is it of as much practical use as, say, music or poetry?

9/94 HOPES AND FEARS FOR NUCLEAR NON-PROLIFERATION 13'55"

Our fears of nuclear war have not been banished. In place of the threat from superpowers, we now suspect that nuclear technology is in the hands of other states, and some may not hesitate to use it. The Nuclear Non-Proliferation Treaty, in force since 1970, is meant to stop the spread of dangerous materials and expertise. Many developing countries question the benefits of signing the treaty and ask whether the five nuclear powers are really entitled to decide their fate.

10/94 BOOMS AND SLUMPS 13'56"

This edition of Your World provides some speculating on the world's share markets. The recent sharp corrections were a reminder of how, given certain conditions, they can be extremely fragile. In the crash of October 1987, shares on Wall Street plunged by nearly a quarter in one day. In the USA, they were quoting President Roosevelt's famous remark in his first inaugural address that 'the only thing we have to fear is fear itself'. Yet the world's leaders at the time all claimed that their underlying economies were strong and growth prospects good. Still, the booms and slumps continue in a seemingly uncontrollable manner.

11/94 CHOOSING OUR CHILDREN: HOW FAR SHOULD WE GO? 13'52"

Many parents worry about limiting the size of their families; but other couples must struggle against the obstacles in order to become parents at all. Medical advances have helped some of them to have children; the most famous breakthrough led to "test-tube babies". Recently there have been even more controversial cases: women of 60 have given birth, and some mixed-race couple decided to accept an egg from a white woman and so have a white baby. Some political and religious leaders criticize such actions; governments in some countries have acted to restrict these developments.

12/94 PLAYING POKER WITH PARLIAMENT 14'

Britain's minister for open government, William Waldegrave, created a political storm recently when he said it was acceptable, in exceptional circumstances, for ministers to lie to parliament. He cited war and currency devaluation as the exceptional circumstances. But perhaps even more damagingly he suggested that in many cases half-truths were a necessary part of government.

BBC SCIENCE MAGAZINE**7/94****HOW TO BUILD A CANCER DRUG 4'20"**

After several years of work, Californian scientists have managed to synthesize taxol, a cancer drug which, until now, could only be extracted from yew trees.

STEP BY STEP TO THE EDGE OF THE UNIVERSE 8'10"

One of the major tasks of the Hubble Space Telescope is to make observations which will tell us the size and age of the Universe - the matter of great controversy among cosmologists. Scientists calculated the distance of a galaxy known as M81...

THE VOLCANO THAT THREATENS A MILLION LIVES 3'45"

The Italian volcano, Vesuvius, has a terrible history of destruction. A group of scientists have used a computer to simulate its next eruption, which they believe could be as bad as the one which destroyed Pompeii two thousand years ago and will put at risk the lives of the million people who live within a few kilometres of the volcano.

SOLAR POWER FOR THE NEXT CENTURY 6'25"

Professor Bob Hill of the University of Northumbria tells about the design of the new solar cells. He tells that by the year 2010 commercial buildings, even in temperate zones, will be generating their own electricity at a cost that compares very favourably with the prices of the power companies.

8/94**TRACKING A METEORITE WITH HOME VIDEOS 5'30"**

When a large meteorite landed on a car in the town of Peekskill, New York State, the owner of the car was not too happy but researchers were delighted because very few of the meteorites which hit the Earth are ever found.

PUTTING A FINGER ON THE EARTH'S ENERGY 4'25"

Some experiments in a bed of sand made in a laboratory may improve our exploitation of the earth's geothermal energy...

PATENT DISHARMONY 8'05"

Inventors and researchers have to thread their way through a legal minefield to patent their ideas. It is a complicated and expensive business. To make matters worse the United States has a totally different system from every other country...

THE ATLANTIC CONVEYOR BELT 4'35"

The climate of north west Europe is much milder than it is in those parts of North America which are on the same latitude. The reason for this difference lies in a phenomenon known as the Atlantic Conveyor which brings warm water northwards from the tropics.

9/94

A GAP BETWEEN THEORY AND EXPERIENCE

7'

A new particle accelerator, called HERA, collides elementary particles to probe the fundamental composition of matter...

THE 1994 MEETING OF THE AMERICAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF SCIENCE

This edition consists of reports from the annual meeting of the AAAS, which took place in San Francisco at the end of February.

TASTING TRIANGLES AND SEEING SYMPHONIES

3'15"

15 years ago Dr Cytowic met a man who could taste shapes and a woman who heard colours. That was the start of a research programme into synaesthesia - the condition which gives rise to these strange sensory perceptions.

VOYAGE TO VENUS

3'10"

The voyage of the spacecraft Magellan to our planetary neighbour, Venus, was one of few very successful space missions of the last few years...

LIFE FROM A FROZEN OCEAN

6'10"

How did life on Earth begin? The latest answer to that question comes from Professor Jeffrey Bada of the Scripps Institute of Oceanography in the USA.

HUMAN ORIGINS RECONSIDERED

2'50"

A new study of some early human remains will force us to think again about our origins...

10/94

ULCERS - ACID NOT TO BLAME?

4'15"

According to conventional wisdom, gastric and duodenal ulcers are caused by over-production of acid in the stomach. In recent years, however, there have been suggestions that certain bacteria may be associated in some way with the development of ulcers.

A BRAINWAVE ABOUT SHYNESS

4'05"

The brainwaves of very young babies can predict which of them will develop into children who are shy and timid. But that does not mean that shyness is a genetic trait which cannot be altered.

NEWS ROUND-UP

4'40"

NASA announces a new programme to explore the planet Mars; a human skull found in China causes controversy; scientists identify the constituents of garlic which may protect against cancers; a new group of inhabitants colonizes Biosphere 2.

DEATH FROM INSIDE OUT

11'05"

The Royal Society in London recently held the biggest discussion meeting in its history. Today many researchers are unravelling the mystery of programmed cell death, a process where cells commit suicide to order. The importance of this process of death from inside out is colossal. When too few cells self-destruct, the result can be cancer. And it is beginning to look as if the AIDS virus destroys the body's ability to resist new infections by subverting the pathways of programmed cell death.

11/94**NON-STICK SURFACES - THE BEST YET****5'20"**

Improved artificial limbs could be the first result of a new non-stick material which has been developed at the Dow Chemical Company.

A NEW ASSESSMENT OF RADON RISKS**5'25"**

The radioactive gas radon, which can cause lung cancer, is produced naturally in certain types of rock, notably granite. This has raised questions about the health risks, especially where the gas is able to filter up through the foundations of buildings and, perhaps, to accumulate in an enclosed space.. Now the first study of domestic exposure to radon has been published by scientists at Karolinska Institute in Sweden.

MAP READING - HOW EDUCATED BEES DO IT**2'45"**

Bees will often visit the same feeding site time and time again - but how do they do it?

THE MOLECULAR SUBMARINE**8'15"**

It is a tiny molecule which sits in a cell wall and detects ions near it by raising a "periscope" above the membrane. It could be used to study processes such as photosynthesis and the transmission of nerve impulses.

12/94**THE ICEMAN COMETH****8'40"**

Many centuries ago a man was making his way through an Alpine pass on the borders of what are now Italy and Austria. Then something happened - perhaps a blizzard started or a thick fog came down. Whatever it was, the man never made it home. Five thousand years later his body was discovered, preserved in the ice of a glacier and surrounded by all his weapons and tools. Now the Iceman is giving us invaluable information about life in Europe at that period.

NEWS ROUND-UP**3'45"**

How pollen can ruin a medical diagnosis; element 106 is named; a dispute about the origins of tuberculosis in the New World; the husky dogs of Antarctica go home.

THE VIRUSES THAT CAUSE CANCER**12'45"**

The most common cancer in the world is a form of liver cancer which kills people in their thirties and forties. The vast majority of them contract the disease because of chronic infection with Hepatitis B Virus. Thousands of women die each year from cervical cancer, which is often the result of a viral infection. Some vaccines have been or are being developed against them.

Transcriptions are available!

Tiedustelut ja tilaukset:

Anna Kyppö

Puh. 941-603 525

Fax 941-603 521

**15TH FINNISH SUMMER SCHOOL OF LINGUISTICS
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ**

June 6-10, 1994

Theme: Language proficiency and language testing
Speakers: Charles Alderson (University of Lancaster)
Tim McNamara (University of Melbourne)
Elana Shohamy (Tel Aviv University)

PRELIMINARY PROGRAMME

Monday, June 6

11.00 - Registration
12.45 - 13.00 Opening
13.00 - 14.30 Alderson, Metalinguistic knowledge and language proficiency
15.15 - 16.45 McNamara, Communicative competence and communicative language ability
19.00 - 21.00 Get-together: wine and cheese

Tuesday, June 7

9.00 - 10.30 Alderson, Communicative language testing
11.00 - 12.30 Shohamy, Oral testing
14.00 - 15.30 McNamara, Performance assessment
16.00 - 17.30 Parallel workshops
Alderson, Communicative language testing
Shohamy, Oral testing

Wednesday, June 8

9.00 - 10.30 McNamara, Problems of rating in language testing
11.00 - 12.30 Alderson, Washback effect in language testing
14.00 - 15.30 Shohamy, Alternative testing: theory and methodology
16.00 - 17.30 Parallel workshops
McNamara, Performance testing
Shohamy, Alternative testing 1

Thursday, June 9

9.00 - 10.30 McNamara, Action research: language teacher as a researcher
11.00 - 12.30 Alderson, Test construction for reading comprehension
14.00 - 15.30 Shohamy, Ecology and ethics in language testing
16.30 - 17.00 Parallel workshops
Shohamy, Alternative testing 2
Alderson, Test construction

Friday, June 10

9.00 - 12.00 Research workshop for postgraduate students in language testing (Open to active researchers in language testing only; participants will be expected to report on their own research work.)

The organizers reserve the right to make changes in the programme. The final programme will be mailed on May 16 to persons who have pre-registered. There will be a social programme, which will be announced later.

Preregistrations and inquiries to

Eira Pulli

Department of English

University of Jyväskylä

P.O.Box 35

SF-40351 Jyväskylä, Finland

Tel. +358-41-601 220

Fax +358-41-601 221

E-mail: EPULLI@JYU.FI

UNIVERSITAT DE GIRONA**1994 Girona International Summer School in Linguistics**

from 4 to 29 July

For more information, please contact:

Universitat de Girona

a/a Laura Ripoll

PlaDa Sant Domenec, 9

17004 Girona, SPAIN

Tel: 34+72-41.80.28, Fax: 34+72-41.80.32

E-mail gcestiu@onyar.udg.es

Introductory courses:

Phonology (H. van der Hulst)

Syntax (H. van Riemsdijk & L. Haegeman)

Semantics (S. Iatridou)

Advanced Courses (among others):

Phonology (H. van der Hulst, B. Palmada, J. Padgett)

Syntax & Semantics (J. Grimshaw, G. Cinque, P. Beninca, J. Ortiz de Urbina,

I. Roberts, S. Vikner, H. Borer, A. Giorgi)

The 1994 GISSL Workshop will be held on 22-23 of July.

Call for papers in the complete brochure.

WORKSHOP**"DISCOURSE, GRAMMAR, AND GRAMMATICALIZATION"**

Mekrijärvi, 2.-4.9.1994

SUOMEN KIELITIETEELLINEN YHDISTYS r.y. järjestää 2.-4. syyskuuta 1994 Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusasemalla Iломantsissa workshopin aiheesta "DISCOURSE, GRAMMAR, AND GRAMMATICALIZATION". Ulkomaisiksi luennoitsijoiksi ovat lupautuneet prof. SANDRA THOMPSON (University of California, Santa Barbara, USA) ja prof. PAUL HOPPER (Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA).

Workshopin toivotaan kiinnostavan sekä varttuneita että nuoria, opinnäytetöitään valmistelevia tutkijoita. Luennoille osallistumisen lisäksi osanottajilla on mahdollisuus esitellä omia tutkimuksiaan n. 20 min. alustuksina.

Osallistumismaksu 300 mk kattaa yhteiskuljetukset Joensuusta Iломantsiin 2.9. klo 14.30 ja takaisin 4.9. klo 14.30 - 16 sekä täysihoidon Mekrijärvellä perjantai-iltapäivästä sunnuntai-iltapäivään. Tarkemmat tiedot ohjelmasta ja käytännön järjestelyistä lähetetään vain ilmoittautuneille.

Ilmoittautuminen oheisella ilmoittautumislomakkeella **20. toukokuuta 1994** mennessä osoitteeseen:

Suomen kielitieteellinen yhdistys
Joensuun yliopisto, Englannin kieli
PL 111, 80101 JOENSUU

Lisätietoja:

Pj. Markku Filppula, puh. 973-151 4317

e-mail: filppula@joyl.joensuu.fi;

Sihteeri Anneli Sarhimaa, puh. 973-151 4552

e-mail: sarhimaa@joyl.joensuu.fi.

Ilmoittautumislomake s. 47.

Onko olemassa feminististä germanistista kielen- ja kirjallisuuden kielentutkimusta?

Kirjallisuuteen ja kieleen liittyvää sukupuolta on pohdittu länsimaisessa feministisessä tutkimuksessa jo parisenkymmentä vuotta. Tämä koskee myös - lähinnä - länsisaksalaista germanistiikkaa, jonka haasteellisiin tutkimusalueisiin feministinen teoria on kuulunut 70-luvun alusta lähtien. Sen lähtökohdat ovat epäilyssä, jonka teoreettisen käsitteistön tehtävänä on tieto-opillisen historian ja kulttuuri-instituutioiden sukupuolistettu tarkastelu. Epäilyn kohteena ovat erilaiset kaanonit, tieteen objektiivisuuden ideologia ja kaanoneiden luomat lukutavat, joiden nähdään vahvistaneen naisten/naiseuden syrjäyttämistä, erojen ja erilaisuuksien poissulkemista kulttuurisissa merkityksenannoissa. Kysytään, onko miespainotteisuus ja jos, niin miten, vaikuttanut germanistisen tieteenalan perustoihin. Saksalainen naisnäkökulmainen kielen- ja kirjallisuudentutkimus on uudelleenarvioinnissaan sekä purkanut vanhaa että rakentanut uutta tutkimusta. Naiskirjailijoiden historian uudelleenkirjoittaminen kulkee rinnakkain teorian ja metodisen keskustelun kanssa, tai kuten Sigrid Weigel - yksi saksalaisen feministisen kirjallisuudentutkimuksen kehittäjistä - totesi jo vuonna 1983: "Weil die so dürftige Überlieferung weiblicher Kultur nicht nur eine Folge geringerer kultureller Produktion von Frauen ist, sondern auch Ergebnis der männlichen Überlieferungsnormen und -verfahren, ist eine Aufarbeitung der weiblichen Geschichte notwendigerweise mit einer Kritik der bestehenden Literaturtheorie und -historie verbunden". Sama kaksoisstrategia - empiirisen lähdeaineiston ja teoreettisen käsitteistön yhteenkytkeminen ja kehittäminen - koskee myös kielentutkimusta.

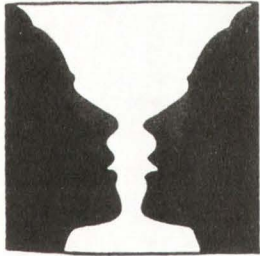
Näitä saksalaisen kielen ja kirjallisuuden kysymyksiä pohditaan **syyskuussa 21.-22.1994 seminaarissa**, jonka järjestävät Tampereen yliopiston Filologian laitos I/ germaaninen filologia ja Filologian laitos II/ slaavilainen filologia ja Tampereen Goethe-instituutti. Seminaari pyrkii toimimaan keskustelufoorumina suomalaisille germanisteille, jotka ovat uteliaita ja tulkinnoissaan valmiita tuoreisiin uudelleenarviointeihin. Seminaari on luonteeltaan enemmän kysymyksiä muotoileva kuin vastauksia tarjoava. Mikäli olet kiinnostunut seminaarista, olet tervetullut sekä kuuntelemaan, keskustelemaan että osallistumaan omalla puheenvuorollasi/esitelmälläsi. **Ilmoita esitelmästäsi/puheenvuorostasi (saksan- tai suomenkielinen) 31.5.1994 mennessä osoitteella: Tampereen yliopisto, Filologian laitos I, Germaaninen filologia, Marja-Leena Piitulainen tai Burghardt Bendel, PL 607, 33101 Tampere (puh. 939-21563148, 939-2156296, Fax. 939-2157146).**

Esitelmät käsittelevät ainakin seuraavia aiheita:

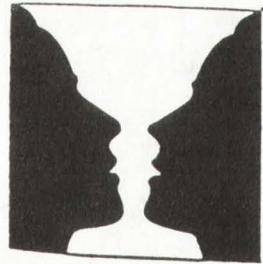
Kieli ja sukupuoli lingvistisenä kysymyksenä (Marja-Leena Piitulainen), Nainen, arki ja utopia Christa Wolfin tuotannossa (Rauni Paalanen), Brigitte Reimann: naiskirjailija ja sosialistinen realismi (Withold Bonner), Irmgtraud Morgnerin tuotantoa (Pirkko-Liisa Rauhala), Ingeborg Bachmann (Burghardt Bendel), Feministisen kirjallisuudentutkimuksen historiaa Saksassa: Sigrid Weigelin kirjoituksia (Arja Rosenholm).

Seminaariin osallistuu myös kirjailija *Ulla Hahn*, joka lukee omia tekstejään.

Tervetuloa!

11th Oral Skills Workshop
October 7-9, 1994
Tampere University

Developing Intercultural Sensitivity

It's time to start thinking about the next Oral Skills Workshop! After a long, much-needed rest and some unavoidable delays, the organizing committee is once again busy planning the next Oral Skills Workshop. It will be held at Tampere University from October 7-9, 1994 and the theme will be *Developing Intercultural Sensitivity*.

The workshop will be led by Drs. Janet and Milton Bennett, Co-Directors of the *Intercultural Communication Institute* in Portland, Oregon; USA. The Bennetts are well-known in the field of intercultural training. They have been active in developing both theory and training methods in intercultural communication, and have worked as educators and consultants in a variety of settings from academic to corporate, in both the public and private sectors in the US and abroad. Each summer they run the *Summer Institute for Intercultural Communication*, perhaps the most intensive summer program of its kind, which is attended by nearly 600 participants and faculty from both the USA and abroad. The Bennetts have published numerous articles, the latest are contained in *Education for the Intercultural Experience* edited by R. Michael Paige. Milton Bennett has also co-authored the revised edition of Edward Stewart's *American Cultural Patterns*.

We have asked the Bennetts to provide us with some basic background information on intercultural training and a theoretical framework for it, as well as some demonstrations of methods and exercises, including debriefing techniques. Other issues they will cover include: ethics in intercultural training, trainer competency, and cultural differences in learning styles. The format will be a combination of lectures, demonstrations and small group work. While they will not deal with language teaching directly, many issues and methods in intercultural training are also relevant to language teaching, in particular oral skills teaching. Janet and Milton Bennett are known to be dynamic teachers and lecturers, and we are sure to gain a great deal from their visit.

CONFERENCE FEE

In view of the times, we have tried to keep the participants' costs to a minimum. A non-refundable conference fee will be charged as follows:

Early registration: 200 mk for registration **by May 13th**
 250 mk for registration **after May 13th**

The conference fee includes all coffees and lunch on Saturday. The Friday buffet will be sponsored by Tampere University Language Centre.

REGISTRATION AND PAYMENT

Please submit the registration form (p. xx) as soon as possible to facilitate planning. Registration forms should be sent or faxed to:

Nancy Aalto, Tampere University Language Centre
 PL 607, 33101 Tampere; fax: + 358 31 215 6464

Payment should also be made promptly to the following account:

Oral Skills Working Group for Inservice Training
 104530-454057, KOP Jyväskylä, Kauppakatu 18

Make sure to include your name and address on the payment form or when paying by ATM (i.e. bank machine)! Save your receipt and please bring it with you to the conference. To avoid bank charges, participants from abroad should be prepared to pay in cash (Finnish marks) upon arrival at the workshop.

ACCOMMODATION

Places have been reserved at the following hotel:

Rantasipi Tampere, Yliopistonkatu 44, 33100 Tampere
 Tel. (931) 245 5111; Fax (931) 245 5100
 Single room: 290 mk per night
 Double room: 160 mk per person, per night

Participants should make their own reservations, by September 27th, and mention the Oral Skills Workshop. Alternative accommodation can be found through: Tampere Hotel Service, tel. (931) 213 3155; fax (931) 213 3884

FURTHER INFORMATION

Further information and pre-conference materials will be sent out in September to those who have submitted the registration form. If you have any questions, please contact Nancy Aalto at the Tampere University Language Centre.

Announcement and Call for Papers

SIXTH NATIONAL RESEARCH SEMINAR

At the University of Tampere, Finland
17-18th November, 1994

VOICING GENDER

The development of gender as a category of analysis has brought about one of the most distinctive changes in the last few years and is central to a variety of approaches in a number of disciplines. The questions arising from the introduction and theorising of gender have created possibilities for new insights into the investigation of reading/writing, speaking/listening and have also accommodated issues in other forms of minority discourse.

This seminar should be of interest to researchers, teachers, postgraduates and other students in Finland, other Nordic countries and the Baltic States, and we hope to have speakers from these groups as well as guest speakers from Britain and the United States.

We hope, therefore, that the seminar will provide a forum for discussion of questions in voicing gender in critical and theoretical issues in relation to psychoanalysis, linguistics, sociolinguistics, cultural studies, narratology, popular fiction, the media studies and education.

What is the position of gender and feminist criticism?
What is the politics of voicing gender?
How are issues of race, class and gender related?
Methodological problems in field-work
The future of gender studies

Prospective participants are invited to submit one-page abstracts of papers by 1st September, 1994 to:

FM Yvonne Hyrynen
Department of English
University of Tampere
PL 607
33101 Tampere
FINLAND

Tel: (931) 215 6135
Fax: (931) 215 7146

NORDENS SPRÅK SOM ANDRASPRÅK

Nordisk forskarkonferens

24-25 mars 1995

i Jyväskylä, Finland

Arrangörer

Konferensen arrangeras av Språkcentret, Institutionen för finska, Institutionen för nordiska språk och Fortbildningscentralen vid Jyväskylä universitet.

Avsikt

Avsikten med konferensen är att presentera den senaste forskningen kring inläring och undervisning av Nordens språk som andraspråk eller främmande språk samt forskningen kring testning av språkbehärskning.

Konferensplats

Konferenstaden Jyväskylä med sina 70 000 invånare är Mellersta Finlands läns huvudstad, en livlig skol- och universitetsstad. Konferensen hålls i Jyväskylä universitets utrymmen. En stor del av de kulturhistoriskt intressanta byggnaderna på campusområdet är ritade av arkitekten Alvar Aalto.

Teman samt föreläsare

Konferensen har två huvudteman: **formell och informell språkinläring** samt **testning av språkbehärskning**. Det är ännu inte känt vem som skall hålla plenarföredraget, som kommer att handla om förhållandet mellan formell och informell inläring.

Sektioner och sammanfattningar

Ämnena på konferensen behandlas i flera parallella sektioner. Organisationskommittén tar gärna emot förslag till sektioner.

Förslagen och abstrakterna samlas in på abstraktblanketter som sänds ut hösten 1994 till alla som returnerat kontaktkortet (s.49).

Språk

Konferensens officiella språk är de nordiska språken. Ingen simultantolkning är ordnad.

Utställning

I samband med konferensen anordnas en posterutställning samt en utställning av läromedel.

Anmälan och deltagaravgift

Konferensens nästa broschyr sänds ut under hösten 1994 till alla dem som sânt in kontaktkortet. Konferensavgiften (inkl. program, konferensmaterial, publikation, lunch, kaffe samt kvällsprogram) är omkring 1000 FIM. Arrangörerna försöker få ner avgiften. Deltagarna betalar själva resan samt inkvarteringen.

Organisationskommittén

Maisa Martin, Jyväskylä universitets språkcentrum, Matti Rahkonen, Institution för nordiska språk, Jyväskylä universitet, Seppo Pekkola, Institution för finska, Jyväskylä universitet, Pirjo-Leena Pitkänen, Jyväskylä universitet, Jyväskylä Congresses.

Inkvartering

Inkvarteringen reserveras i samband med den slutliga anmälningen. Arrangörerna underhandlar med hotellen om specialpriser för deltagarna. Det är också möjligt att t ex övernatta på vandrarhem.

Övriga upplysningar

Broschyrer och anmälningsblanketter kan beställas på det bifogade kortet (s. 49). Vid behov står vi gärna till tjänst med ytterligare upplysningar under adress: Jyväskylä Congresses, kongressplanerare Pirjo-Leena Pitkänen, Box 35, 40351 Jyväskylä, Finland, tel. +358 41 603 662, fax +358 41 603 621.

Resor

Det finns goda flyg-, tåg- och bussförbindelser både från Helsingfors, Åbo och Vasa till Jyväskylä.

Officiellt flygbolag

Konferensens officiella flygbolag är Finnair. Angående specialpriser för konferensdeltagare kontakta Finnairs bokning.

Välkommen till Jyväskylä i mars 1995!

CALL FOR PAPERS**NEALL Conference 1994
The INTERNET Superhighway - How to get into the Fast Lane**

Ithaca, September 31 - October 2, 1994

The North East Association for Learning Laboratories (NEALL) is organizing its 1994 conference, to be held on Sept 31 - Oct 2 at Cornell University in Ithaca NY. The overall intent of the conference is to bring language lab directors and teachers together to share the latest information on accession to and the effective use of the INTERNET as it relates to its use in language teaching. The conference seeks to create more effective access ramps to the information Super Highway, increase awareness as to the numerous destinations, facilitate movement throughout the system and enhance information retrieval through such features as ARCHIE, VERONICA and JUGHEAD.

The program is designed to offer something for everyone who has an interest in the use of the INTERNET and wishes to use this medium to enhance the pedagogy of foreign language teaching. It is not only for the experienced practitioner, but also for the INTERNET "wannabe's", who are grappling with the basic problems of how to secure the fiscal and equipment resources required for connection. Hopefully this conference will serve as a platform for the development of stronger ties among the various INTERNET user communities. Along this line, it is anticipated that one of the sessions will be a free flowing showcase meeting where everyone present will be called upon to share their particular successes in finding useful INTERNET destinations, routes and strategies.

Therefore, we invite papers/demonstrations on the use of the INTERNET, not only as it relates to learning laboratories and the teaching of foreign languages, but also on the political aspects of the INTERNET, i.e. where and how to find fiscal and hardware support.

However, in the interests of universality and flexibility, we also invite papers on ANY topic which involves the innovative use of computers/learning laboratories for foreign language teaching.

Extended abstracts (up to ten pages) are due by June 1, 1994.

Authors will be notified of acceptance by mid-August. Hard copy submissions should be sent to the address below. E-mail submissions are preferred.

Dale V Lally Jr, President
NEALL
Carnegie Language Center
St. Lawrence University
Canton NY 13617
(315) 379 5857 Voice
(315) 379 5989 Fax
dlal@slumus.edu

CALL FOR PAPERS

Functionalism/Formalism

23rd Annual UWM Linguistics Symposium
University of Wisconsin-Milwaukee, April 6-8, 1995

Featured Speakers [pending funding]:

Werner Abraham, Stephen Anderson, Joan Bybee, Alice Davison,
John DuBois, Talmy Givsn, Kenneth Hale, Michael Hammond,
Martin Haspelmath, Bruce Hayes, Howard Lasnik, Alec Marantz,
Edith Moravcsik, Geoffrey Nathan, Michael Noonan,
Frederick Newmeyer (co-organizer), Doris Payne, David Pesetsky,
Janet Pierrehumbert

We are seeking papers that:

- speak to the relationship between linguistic functionalism and formalism; or
- highlight the advantages or drawbacks of some functional or formal approach; or
- provide analyses of the same data from multiple perspectives; or
- explore the basic assumptions about language and cognition that underlie the two approaches; or
- trace the history of one or both approaches; or
- offer general discussions of the formalist-functionalism dichotomy and its implications; or
- otherwise throw light on the similarities and differences between the two approaches and their assessment.

Papers will be 20 minutes long, with a 10 minute discussion period to follow. Please send 8 copies of an anonymous abstract and a 3x5 card containing the title of the paper and your name, affiliation, and address. The abstract may be up to one typed page, with figures and references allowed on a second page. Since we need a camera-ready copy for reproduction in the meeting handbook if accepted, we prefer regular mail over email or fax.

A selection of the conference papers, supplemented with some invited contributions, will be published by John Benjamins in a set of volumes edited by Michael Darnell, Edith Moravcsik, Frederick Newmeyer, and Michael Noonan.

Send your abstract to:

'95 UWM Symposium Committee
Department of Linguistics
University of Wisconsin-Milwaukee
Milwaukee, WI 53201-0413, USA

ABSTRACT DEADLINE: NOVEMBER 1, 1994

For further information:

Email: Edith Moravcsik (edith@convex.csd.uwm.edu) or
Michael Noonan (noonan@convex.csd.uwm.edu).

Phone: Noonan at (414) 220-4539, Moravcsik at (414) 229-6794, or leave messages at (414) 229-4285. Fax: (414) 229-6258.

Snailmail: write to Noonan or Moravcsik at the postal address above.

4TH INTERNATIONAL COGNITIVE LINGUISTICS CONFERENCE

July 17- July 21, 1995
Albuquerque, New Mexico

*** Aims and Scope**

The International Cognitive Linguistics Conference offers a forum for research within the perspective of cognitive linguistics. This perspective subsumes a number of concerns and broadly compatible theoretical approaches that share a common basis: the idea that language is an integral part of cognition which reflects the interaction of cultural, psychological, communicative, and functional considerations, and which can only be understood in the context of a realistic view of conceptualization and mental processing.

Topics of interest for cognitive linguistics include the structural characteristics of natural language categorization (such as prototypicality, metaphor, mental imagery, and cognitive models), the functional principles of linguistic organization (such as iconicity and naturalness), the conceptual interface between syntax and semantics, the experiential and pragmatic background of language-in-use, and the relationship between language and thought. In addition, topics of special interest for the 1995 conference include cross-linguistic studies and cognitive linguistic approaches to signed language research.

*** Submission of Abstracts**

Authors are requested to submit four copies of a one-page abstract in hardcopy format to the address below. Abstracts must be received **before November 30, 1994**. Authors will be notified of acceptance or rejection by January 1, 1995.

Sherman Wilcox/ICLA95
Department of Linguistics, University of New Mexico
Albuquerque, NM 87131, USA

* * * * *

CONFERENCE IN FUNCTIONAL APPROACHES TO GRAMMAR

LSA Summer Institute 1995
University of New Mexico, Albuquerque
July 24-25, 1995

Organizing committee: C. Craig, T. Givon, R. Tomlin (Oregon);
S. Thompson (Santa Barbara); P. Harder (Copenhagen)

Goals: To get together active exponents of all branches of functionally-oriented linguists working on grammar, for presentation of research work, exchange of ideas, and discussion on the goal, theory and methods of the functional approach to grammar.

Topics: Cognition, meaning and grammar; Discourse function and grammar; Grammar and face-to-face communication; Grammar and text processing; Function-guided field work and grammatical description; Functional perspectives on language acquisition; Diachronic syntax and grammaticalization; Grammatical typology and universals; Methodology and quantification in function-based work; Grammar and socio-cultural context; Functionalist meta-theory

For further information, please contact:

Russ Tomlin, Linguistics Department, University of Oregon
Eugene, OR 97404, USA; E-mail: tomlin@oregon.uoregon.edu

XIIIth INTERNATIONAL CONGRESS OF PHONETIC SCIENCES**(ICPhS 95)**

Stockholm, Sweden, August 13-19, 1995

FIRST ANNOUNCEMENT

It is our pleasure to invite you to the XIIIth International Congress of Phonetic Sciences, ICPHS 95. It will be held in Stockholm, Sweden, August 13-19, 1995. The congress is a joint venture of our two departments, but with organisational and scientific support from the entire Swedish phonetics community. As usual, the congress will invite contributions from all aspects of the phonetic sciences in the broadest sense.

Welcome to Stockholm in 1995!

Bjorn Granström, President
Speech Communication and
and Music Acoustics, KTH

Olle Engstrand
Secretary General
Linguistics, Stockholm University

VENUE: The congress will take place on the campus of Stockholm University.

SCIENTIFIC PROGRAMME: The format of the congress will follow the pattern of earlier ICPHS meetings with a mixed format of plenary and semi-plenary lectures, topical workshops and symposia, poster sessions and parallel oral sessions. We invite participants to suggest topics for such events (see reply slip). S. 50.

SOCIAL PROGRAMME: A reception at the Stockholm City Hall and a congress banquet will be included in the programme. Wednesday, August 16, will be a free day, with the possibility of visiting the many attractions of Stockholm and its vicinity.

EXHIBITIONS: Technical exhibitions and book exhibitions will be arranged as part of the congress.

PUBLICATION: The proceedings will be available at the time of the congress.

ACCOMMODATION: A wide range of accommodation alternatives will be offered, from first class hotels to on-campus student accommodation and youth hostels.

LANGUAGE: The official language of the congress will be English.

PRELIMINARY DATES AND DEADLINES

September 1994 Call for participation/abstracts
November 1994 Deadline for submission of abstracts
January 1995 Notification of acceptance. Preregistration deadline for lower fees
April 1995 Deadline for full paper
May 1995 Distribution of congress programme
August 13-19 1995 Congress

CONGRESS SECRETARIAT

ICPhS 95, c/o Congrex, P.O. Box 5619

S-114 86 Stockholm, Sweden

Phone: +46-8-612 69 00, Fax: +46-8-612 62 92, Email: congrex@ask.se

Puheesta ja vuorovaikutuksesta

Pekka Isotalus (toim.)

Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitoksen julkaisusarjassa on ilmestynyt uusi julkaisu Puheesta ja vuorovaikutuksesta, jonka on toimittanut FL Pekka Isotalus.

Puheesta ja vuorovaikutuksesta kirjaan on koottu viestintätieteiden laitoksen henkilökunnan aikaisemmin julkaistuja artikkeleja, jotka käsittelevät puhetta ja vuorovaikutusta erilaisista näkökulmista. Tavoitteena on ollut koota yksiin kansiin keskeisiä suomenkielisiä artikkeleja, joissa puhumista ja vuorovaikutusta käsitellään yleistajuisesti, mutta kuitenkin tieteellisestä näkökulmasta.

Kirjan artikkelit jakautuvat neljään teema-alueeseen: puheviestinnän opettaminen, suomalainen puhekulttuuri ja kulttuurienvälinen viestintä, viestintä ja opetus sekä puheviestintä, mediat ja tulevaisuus.

Kirja on myös puheviestinnän valintakoekirja kesällä 1994. Lisäksi kirja on ainakin Jyväskylän yliopiston ja Oulun yliopiston uusissa puheviestinnän opetussuunnitelmissa.

Kirja hinta on 65 mk (+ mahd. postituskulut). Kirjaa voi tilata viestintätieteiden laitokselta Irma Hulkolta p. 941-601 510. Osoite: Viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä.

SISÄLLYS

<i>Isotalus, Pekka</i> : Johdanto	3
<i>Sallinen, Aino</i> : Viestintätutkimuksessa kuvastuu elämän kirjo . . .	7
PUHEVIESTINNÄN OPETTAMINEN	
<i>Sallinen, Aino</i> : Taiteellisuudesta käytännön taitoihin: eri koulu- muotojen puhekasvatuksen kehityslinjoja ja arviointia	15
<i>Valo, Maarit</i> : Mitä ovat puheviestintätaidot?	33
<i>Lehtonen, Jaakko</i> : Puhekasvatus ja sosiaaliset taidot	43
SUOMALAINEN PUHEKULTTUURI JA KULTTUURIENVÄLINEN VIESTINTÄ	
<i>Sallinen, Aino</i> : Miten kirjoitetun kielen mallit vaikuttavat puhumiseen	63
<i>Sallinen, Aino</i> : Suomalaisten kommunikoijakuva	73
<i>Lehtonen, Jaakko</i> : Vaikeneva kulttuuri ja vieraan kielen pelko. Miksi suomalainen vaikenee vieraallakin kielellä	85
<i>Salo-Lee, Liisa</i> : Suomalaiset ja kiinalaiset viestijöinä: vahvuuksia ja ongelma-alueita	103
OPETUS JA VIESTINTÄ	
<i>Leiwo, Matti</i> : Voisiko opetus olla keskustelua?	115
<i>Hakkarainen, Pentti</i> : Milloin keskustelu on opetusta?	123
<i>Leiwo, Matti</i> : Milloin opetus on keskustelua?	127
<i>Leiwo, Matti</i> : Tytöt, pojat, menestyminen ja syrjäytyminen . . .	129
PUHEVIESTINTÄ, MEDIAT JA TULEVAISUUS	
<i>Sallinen, Aino</i> : Televisioesiintyminen, mediaretoriikka ja poliit- tinen vaikuttaminen	137
<i>Isotalus, Pekka</i> : Onko toimittajan televisioesiintymisellä merkitystä?	159
<i>Lehtonen, Jaakko</i> : Tietoyhteiskunta ja vuorovaikutus: Yhdeksän- kymmentäluvun yksilön viestintätarpeet	169

NYT VALMIS!

*Chère Marianne
- tietokoneavusteinen
ranskan opetusohjelma*

Ohjelma on valmistettu yhteistyössä JKO-Actionin kanssa ja perustuu Finn Lecturan menestyksekkääseen ranskan alkeiskurssiin Chère Marianne 1. Kirjan sanaston ja tehtävien harjoitteluun on tarjolla kolme erilaista opiskelumenetelmää: harjoittelu, testaus ja peli.

Opiskelu tietokoneen johdolla on sekä helppoa että hauskaa ja, mikä parasta, tietokone mahdollistaa opiskelun missä ja milloin vain. Edellytyksenä on ainoastaan, että käytettävissä on IBM PC -yhteensopiva mikrotietokone ja käyttöjärjestelmänä MS-DOS 3.0 tai uudempi versio.

*Pääohjelma 1.700,-
Chère Marianne -kielikurssi 1.200,-
Luokka- ja verkkoversiot erillistarjouksena*

Lisätietoja ja tilaukset:

FINN LECTURA

Rautatieläisenkatu 6, 00520 HELSINKI

Puh. (90) 1502 348, fax (90) 1464 370

NOW AVAILABLE

Peder Skyum-Nielsen / Hartmut Schröder (eds.)

Rhetoric and stylistics today

An international Anthology

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris, Wien, 1994. 187 pp., zahlr. Abb.
 Scandinavian University Studies in the Humanities and Social Sciences. Edited by
 Hartmut Schröder. Vol. 5
 ISBN 3-631-46387-1

pb. DM 59.--

This book gives an overview of research into rhetoric and stylistics in the early 1990s. It contains articles on a wide span of modern research themes – e.g. on political oratory in the U.S. presidential campaigns, semiotic aspects of multimedia texts, interplay of verbal and non-verbal elements in packaging discourse, WE-slogans of modern organizations and enterprises, efficient writing of scientific texts, style in cooking recipes, relations between rhetoric and ethics, and on rhetorical strategies in LSP texts. The 21 articles are written by scholars attached to the scientific commission on "Rhetoric and Stylistics" in the International Association for Applied Linguistics (AILA).

Peder Skyum-Nielsen is an associate professor of rhetoric and Nordic languages at The Royal Danish School for Educational Studies, Copenhagen.

Hartmut Schröder is a professor of applied linguistics at the University of Vaasa, Finland.

Unsere Preise sind unverbindliche Preisempfehlungen und verstehen sich zuzüglich Versandkosten. Preisänderungen bleiben vorbehalten. An Bibliotheken liefern wir mit 5% Rabatt.

Our prices are recommended prices and do not include postage and handling. Prices are subject to change without notice. We allow a 5% discount for library orders.

Bitte senden Sie Ihre Bestellung an folgende Adresse:
 Please send your order to:

Peter Lang GmbH
 Europäischer Verlag der Wissenschaften
 Abteilung WB
 Postfach 94 02 25

D-60460 Frankfurt/M.

Hiermit bestelle/n ich/wir

I/We order

Expl. / copy/copies: Skyum-Nielsen / Schröder
 Artikel-Nr. 46387 pb. DM 59.--

Name / name

Adresse / address

Datum / date

Unterschrift / signature

BIBLIOGRAPHY OF RESEARCH
IN ENGLISH FOR BUSINESS COMMUNICATION
1988-92

by

Chris Kennedy, Julianna Dudas, and Martin Hewings

Centre for English Language Studies (CELS)
University of Birmingham

As part of the development of a Business English computer corpus,
the authors have produced a bibliography of
230 theses and research articles in the area of Business English.

The bibliography can be obtained for £3
(cheques payable to University of Birmingham)
from:

Centre for English Language Studies
Westmere
Edgbaston Park Road
University of Birmingham B15 2TT

Tel 021 414 5695/6
Fax 021 414 3298

1994

May

- 19.-20.5.
Helsinki **Writing in Tertiary and Secondary Education -Symposium**
Contact: Academic Writing Symposium, Taina Järvinen, Language Centre, P.O. Box 4,
00014 University of Helsinki, Finland
- 20.-22.5.
Urbana **5th Annual Meeting of the Formal Linguistics Society of Mid-America**
Contact: FLSM 5 Committee, Department of Linguistics, University of Illinois at Urbana-
Champaign, 4088 Foreign Languages Building, 707 S. Mathews, Urbana, IL 61801, USA
- 20.-23.5.
Columbia **Computers and Writing Conference**
"The Global Web of Writing Technologies"
Contact: Eric Crump, 231 Arts & Science, University of Missouri, Columbia, MO 65211,
USA; e-mail: LCERIC@MIZZOU1.BITNET
- 26.-27.5.
Jyväskylä **Kielistudioamanuenssien 20-vuotisjuhlaseminaari**
Contact: Heli Pekkala, Jyväskylän yliopiston kielikeskus, PL 35, 40351 Jyväskylä, Finland
tel. 941-603 750; e-mail: PEKKALA@JYU.FI
- 26.-28.5.
Aachen **22. Jahrestagung Deutsch als Fremdsprache**
Contact: Dr. Armin Wolf, Lehrgebiet DaF, Universität Regensburg, Universitätsstraße 31,
D-93053 Regensburg, Germany; tel. -(O)941-943-2426
- 31.5.-3.6.
Basel **WORLDDIDAC 1994 International Education and Training Exhibition**
Contact: Messe Basel, Worlddidac 94, Schweizer Mustermesse in Basel, CH-4021 Basel,
Switzerland

June

- 6.-10.6.
Jyväskylä **15. Lingvistiikan kesäseminaari/15th Summer School of Linguistics**
"Language Proficiency and Language Testing"
Contact: Eira Pulli, Englannin kielen laitos, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä,
Finland; tel. 941-601 220; e-mail: EPULLI@JYU.FI
- 12.-13.6.
Haifa **Conference of the Israeli Association of Theoretical Linguistics**
Contact: K. Wilkinson, Department of Foreign Literatures and Languages, Ben Gurion
University of the Negev, Beersheva, 84105, Israel; e-mail: HCUMA@HUJIVM1.BITNET
- 12.-15.6.
Kassel **Focus and Natural Language Processing**
Contact: Peter Bosch, Managing Editor, Journal of Semantics, IBM Germany, Scientific
Centre, PO Box 103068, D-69115 Heidelberg, Germany; e-mail: BOSCH@VNET.IBM.COM
- 13.-20.6.
Joensuu **The First Scandinavian Summer School on Language Diversity: A Postgraduate Course in
Contact, Typological and Areal Linguistics**
Contact: Language Diversity (Attn: Jussi Niemi), General Linguistics, University of Joensuu,
FIN-80101 Joensuu, Finland; tel. 973-151 4306; e-mail: NIEMI@JOYL.JOENSUU.FI
- 16.-17.6.
Enschede **7th International Twente Workshop on Language Technology (TWLT7)**
"Computer Assisted Language Learning"
Contact: TWLT7 Secretariat, University of Twente, Department of Computer Science,
P.O. Box 217, 7500 AE Enschede, The Netherlands; e-mail: APPELO@PRL.PHILIPS.NL
- 16.-18.6.
Sophia
Antipolis **2nd Conference on Afro-Asiatic Languages**
Contact: Jaqueline Lecarme, CNRS-LLAOR, 250, rue Albert Einstein, 06560 Sophia
Antipolis, France

- 16.-21.6. **Nordic Summer School (NorFa) in Linguistics**
 Vatnahalsen "Grammatical Theories of the 80s and 90s"
 Contact: Kari E. Haugland, Department of English, University of Bergen, Sydneplass 9,
 N-5007 Bergen, Norway; e-mail: KARI.HAUGLAND@ENG.UIB.NO
- 20.-22.6. **The Helsinki Enlightenment Conference on Suggestopaedia and Neurolinguistic Programming**
 Espoo Contact: Helsingin seudun kesäyliopisto, Liisankatu 16 A 8, 00170 Helsinki, Finland
 tel: +358-0-135 4577; fax: +358-0-135 4548
- 20.-23.6. **Second International Conference in Israel on Rhetoric and Culture**
 Jerusalem Contact: Sia'h vaSig, P.O. Box 109, 4700 Ramat Hasharon, Israel
 e-mail: SWERSKY@TAUNIVM.TAU.AC.IL
- 20.6.-8.7. **TESOL Institute at Iowa State University: Session I**
 Ames Contact: Department of English, 316 Ross Hall, Ames, Iowa 50011, USA
 e-mail: DANDOU@IASTATE.EDU
- 22.-24.6. **International Conference on Language in Ireland**
 Jordanstown Contact: Language in Ireland Conference, Department of Communication, University of
 Ulster at Jordanstown, Newtonabbey, Co Antrim, N Ireland
 e-mail: FEHN23@UJVAX.ULSTER.AC.UK
- 22.-24.6. **Workshop in Prosodic Morphology**
 Utrecht Contact: R. Kager/W. Zonneveld, Workshop in Prosodic Morphology, OTS, Trans 10,
 3512 JK Utrecht, the Netherlands; e-mail: KAGER@LET.RUU.NL
- 22.-26.6. **Research Symposium on Conversational Analysis of Foreign Language Data**
 Odense Contact: Johannes Wagner, Odense University, Institute of Language and Communication,
 Campusvej 55, DK-5230 Odense M, Denmark; e-mail: JWA@DOU.DK
- 23.-25.6. **International Colloquium on Processes of Linguistic Communication**
 Bangor Contact: Robert Borsley/Peter Garret, School of English and Linguistics, University
 of Wales, Bangor, Gwynedd LL57 2DG, UK
- 23.-28.6. **Primer Congreso Internacional de la Lengua Español**
 Mexico City Contact: Secretaria Academica del Congreso, Insurgentes Sur 2387, Ciudad de Mexico 0100,
 Mexico; e-mail: LUIS@MDRVM3.VNET.IBM.COM
- 23.-25.6. **International Conference 'Langues et Grammaires - I'**
 Paris Contact: Langues et Grammaires - I, Comite d'organisation, Departement des Sciences du
 Langage, Universite Paris - 8, 2, Rue de la Liberte, F-93526 Saint-Denis Cedex 02, France
- 24.-25.6. **IRAAL (Irish Association for Applied Linguistics) International Conference**
 Dublin "Language, Education and Society in a Changing World"
 Contact: Tina Hickey, IRAAL, c/o ITE, 31 Fitzwilliam Place, Dublin 2, Ireland
 e-mail: TINA_HICKEY@EUROKOM.IE
- 24.-25.6. **International Conference on Language Learning and Use in the 21st Century**
 Dublin Contact: Jeff Kallen, School of Clinical Speech and Language Pathology, 184 Pearse St.,
 TCD, Dublin 2, Ireland; fax: 353-1-712152
- 25.-29.6. **Ed-Media 94, World Conference on Educational Multimedia and Hypermedia**
 Vancouver Contact: ACEE, P.O. Box 2966, Charlottesville, VA 22902, USA
- 26.-28.6. **Terzo Convegno Internazionale della Società Internazionale di Linguistica
 e Filologia Italiana**
 (provisional) Contact: Prof. Luciano Agostiniani, Dipartimento di Linguistica e Filologia Romanza,
 Perugia Università degli Studi di Perugia, Piazza Morlacchi, 11, 06100 Perugia, Italy

- 44 27.6.-30.6. **32nd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics**
Las Cruces Contact: James Pustejovsky, Brandeis University, Computer Science, Ford Hall, Waltham, MA 02254, USA; e-mail: JAMESP@CS.BRANDEIS.EDU
- July
- 4.-5.7. **International Conference "Linguistics Representations of the Subject"**
Liverpool Contact: Karl Simms, Department of English Language and Literature, Modern Languages Building, University of Liverpool, P.O. Box 147, Liverpool L69 3BX, UK
e-mail: KNSIMMS@LIVERPOOL.AC.UK
- 4.-14.7. **The Second Australian Linguistics Institute (ALI '94)**
Bundoora Contact: ALI Coordinator, Linguistics Department, La Trobe University, Bundoora VIC 3083, Australia; e-mail: LINALI@LURE.LATROBE.EDU.AU
- 4.-29.7. **Girona International Summer School in Linguistics**
Girona Contact: Universitat de Girona, a/a Laura Ripoll, Placa Sant Domenec, 9, 17004 Girona, Spain; e-mail: GCESTIU@ONYAR.UDG.ES
- 5.-30.7. **First International Summer Institute in Cognitive Science**
Buffalo "Multidisciplinary Foundations of Cognitive Science"
Contact: 1994 Cognitive Science Summer Institute, Center for Cognitive Science, 652 Baldy Hall, SUNY Buffalo, Buffalo NY 14260, USA
e-mail: COGSCI94@UBVMS.CC.BUFFALO.EDU
- 6.-30.7. **Stage d'été de BELC**
Strasbourg "Formation d'enseignants et d'animateurs pédagogiques pour le français langue étrangère et le français langue seconde"
Contact: CIEP-BELC/Service des stages, 9 rue Lhomond, 75005 Paris, France
- 7.-8.7. **3rd International Conference The Cognitive Science of Natural Language Processing**
Dublin Contact: CSNLP, Alex Monaghan, School of Computer Applications, Dublin City University, Dublin 9, Ireland; e-mail: ALEX@COMPAPP.DCU.IE
- 7.-10.7. **3rd Conference on Computational Lexicography and Text Research (COMPLEX)**
Budapest Contact: Julia Paizs, Linguistics, Hungarian Academy of Sciences, P.O. Box 19, H-1250 Budapest, Hungary
- 9.-13.7. **Computers in Applied Linguistics Conference**
Ames, Iowa "A Decade of Commitment"
Contact: Prof. Carol Chapelle, 203 Ross Hall, Department of English, Iowa State University, Ames, Iowa 50011, USA; e-mail: CAROL@IASTATE.EDU
- 14.-17.7. **XIX Annual Congress of ALAA (Applied Linguistics Association of Australia)**
Melbourne "Creativity and Innovation in Applied Linguistics"
Contact: Dr. B. Lynch, Dept. of Applied Linguistics & Language Studies, The University of Melbourne, Parkville VIC 3052, Australia;
e-mail: BRIAN_LYNCH@MUWAYF.UNIMELB.EDU.AU
- 19.-23.7. **3. Internationaler Kongreß für Interkulturelle Germanistik**
Düsseldorf Contact: Georg Stötzel, Germanistisches Seminar, Heinrich-Heine Universität, Universitätsstraße 1, D-40225 Düsseldorf, Germany
- 19.7.-5.8. **TESOL Institute at Iowa State University: Session II**
Ames Contact: Iowa State University, Department of English, 316 Ross Hall, Ames, Iowa 50011, USA; e-mail: DANDOU@IASTATE.EDU
- 20.-22.7. **Annual Meeting of the Spanish Association for Natural Language Processing (SEPLN'94)**
Cordoba Contact: SEPLN'94, Dpto. de Filologica Inglesa, Facultad de Filosofia y Letras, Plaza del Cardinal Salazar 3, 14071 Cordoba, Spain

August

- 31.7.-5.8. **XVII International Colloquium on Communication**
Jyväskylä
Contact: Jaakko Lehtonen, Department of Communication, University of Jyväskylä, P.O. Box 35, 40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 524
- 1.-5.8. **21st International Systemic Functional Congress**
Gent
"Functions of Language"
Contact: A.-M. Simon-Vandenberg, Department of English, University of Gent, Rozier 44, B-9000 Gent, Belgium; e-mail: VDBERGEN@ENGLANG.RUG.AC.BE
- 3.-12.8. **The Internationalization Forum. Annual Conference**
Honolulu
"Building a Global Future"
Contact: Larry E. Smith, Internationalization Forum, East-West Center, 1777 East-West Rd, Honolulu, Hawaii 96848
- 5.-9.8. **15th International Conference on Computational Linguistics (COLING 94)**
Kyoto
Contact: COLING 94, Department of Computer Science, University of Sheffield, Sheffield S10 2UH, UK; e-mail:COLING@DCS.SHEFFIELD.AC.UK
- 6.-7.8. **1994 Conference on Head-Driven Phrase Structure Grammar**
Copenhagen
Contact: HPSG94, Department of Linguistics, Ohio State University, 222 Oxley Hall, 1712 Neil Ave., Columbus, OH 43210, USA
- 8.-11.8. **6th International Systemic-Functional Workshop**
Antwerp
"Spoken and Written Discourse in Institutional Contexts"
Contact: Dr. Ronald Geluykens, University of Antwerp, ICTL, Room D-133, Prinsstraat 13, B-2000 Antwerp, Belgium; e-mail: RONNIE@PRL.PHILIPS.NL
- 8.-19.8. **European Summer School of Language, Logic and Information**
Copenhagen
Contact: ESSLLI '94, DIS Congress Service Copenhagen, Herlev Ringvej 2 C, DK-2730 Herlev, Denmark
- 10.-14.8. **Conference on Organization in Discourse**
Turku
Contact: Organization in Discourse, Department of English, University of Turku, 20500 Turku, Finland
- 11.-18.8. **8th Congress of the International Association of Teachers of Russian (MAPRYAL)**
Regensburg
Contact: Professor Dr. E. Wedel, Universität, Institut für Slavistik, Universitätsstraße 31, D-93053 Regensburg, Germany
- 12.-13.8. **7th ROC Computational Linguistics Conference**
Hsin-Chu
Contact: ROCLING VII, Institute of Linguistics, National Tsing Hua University, Hsin-Chu, 300, Taiwan; e-mail: ONGHIOK@LING.NTHU.EDU.TW
- 12.-14.8. **Språk och fiktion: Ett nordiskt symposium om relationen mellan språkteori och skönlitteratur under 1900-talet**
Karlstad
Contact: Moira Linnarud, Högskolan i Karlstad, P.O. Box 9501, S-65009 Karlstad, Sweden
- 15.-17.8. **Workshop on Neurolinguistics and Cognitive Modelling**
Turku
Contact: Matti Laine, Dept. of Neurology (720), University of Turku, 20520 Turku' Finland; e-mail: MATLAINE@SARA.UTU.FI
- 15.-17.8. **International Workshop on Directions of Lexical Research**
Beijing
Contact: N. Calzolari, Istituto di Linguistica Computazionale del CNR, Via della Faggiola 32, 56100 Pisa, Italy; e-mail: GLOTTOLO@ICNUCEVM.CNUCE.CNR.IT
- 16.-18.8. **LP '94 - Item Order in (Natural) Languages**
Prague
Contact: LP '94, Institute of Linguistics and Finno-Ugric Studies, Charles University, 2, Jan Palach Sq., 168 41 Prague 1, Czech Republic; e-mail: PALEK@RUK.CUNI.CZ

- 16.-18.8. **29th Colloquium of Linguistics**
Aarhus Contact: Per Bærentzen, Institut for germansk filologi, Aarhus Universitet, DK-8000 Aarhus C, Denmark; fax: +45 8619 1699
- 16.-20.8. **2nd International Conference on Conceptual Structures**
Washington Contact: ICCS '94, UMIACS, A.V. Williams Building, University of Maryland, College Park, MD 20742, USA
- 18.-19.8. **Fifth Finnish Conference on Neurolinguistics**
Helsinki Contact: Assoc. Prof. Matti Lehtihalmes, Department of Phonetics, University of Helsinki, P.O. Box 35, 00014 Helsinki, Finland; e-mail: LEHTIHALMES@CC.HELSENKI.FI
- 22.-26.8. **8th Congress of the International Association of Teachers of Russian (MAPRYAL)**
Regensburg Contact: Prof. Dr. E. Wedel, Institut für Slavistik, Universitätsstraße 31, D-93053 Regensburg, Germany
- 22.-24.8. **Methodology in Empirical Translation Research: A Postgraduate Seminar**
Savonlinna Contact: Sonja Tirkkonen-Condit, Savonlinna School of Translation Studies, P.O. Box 48, 57101 Savonlinna, Finland; tel. 957-575 9720; e-mail: CONDIT@FINUJO
- 22.-26.8. **6th International Conference on Functional Grammar**
York "Pragmatics and Discourse"
Contact: Dr J. Connolly, Department of Computer Studies, Loughborough University of Technology, Loughborough, Leicestershire, UK; e-mail: J.H.CONNOLLY@UK.AC.LUT
- 22.8.-2.9. **Central European Summer School in Generative Syntax**
Olomouc, Czech Rep. Contact: Anna Cardinaletti, Seminario di Linguistica, Università di Venezia, San Marco 3417, 30124 Venezia, Italy; fax: +39-41-52 87 683
- 24.-27.8. **International Conference on Legal Language**
Aarhus "Linguists and Lawyers - Issues We Confront"
Contact: Anna Trosborg/Jan Engberg, The Aarhus School of Business, Fuglesang Alle 4, DK-8210 Aarhus V, Denmark
- 25.-27.8. **International Conference on Interpretation**
Turku "What do we know and how?"
Contact: ICI, Department of Translation Studies, University of Turku, Tykistönk. 4, SF-20520 Turku, Finland; e-mail: YVES.GAMBIER@UTU.FI
- 26.-28.8. **6th International Congress of Hungarian Linguists**
Pécs "Language Use and Society"
Contact: Szűs László, MTA, Nyelvtudományi Intézet, Színház u. 5-9, H-1250 Budapest pf. 19 Hungary
- 30.8.-3.9. **Sixth International Euralex Congress**
Amsterdam Contact: Euralex '94, Free University of Amsterdam, Dept. of Lexicology, room 11A-16, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam, The Netherlands; e-mail: LEXICO@LET.VU.NL

Jatkuu seuraavassa numerossa...

To be continued in the next issue...

Suomen kielitieteellinen yhdistys
Joensuun yliopisto, Englannin kieli
PL 111, 80101 Joensuu

ILMOITTAUTUMISLOMAKE:

"Discourse, Grammar, and Grammaticalization" -workshop

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittaudun Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusasemalla
Ilomantsissa 2.-4.9.1994 järjestettävään workshopiin "Diskurssi,
kielioppi ja kieliopillistuminen".

NIMI:

OSOITE:

PUHELIN/SÄHKÖPOSTIOSOITE:

PIDÄN ALUSTUKSEN AIHEESTA:

11th Oral Skills Workshop

REGISTRATION FORM

NAME _____

MAILING ADDRESS _____

TELEPHONE NUMBER _____

FAX NUMBER _____

E MAIL ADDRESS _____

PLACE OF WORK _____

TEACHER OF (language) _____

I plan to stay at Hotel Rantasipi Yes No

Date _____ Signature _____

Please return this form as soon as possible to

Nancy Aalto
Tampere University Language Center
PL 607
33101 Tampere

Fax: +358 31 215 6464

REMINDER: EARLY REGISTRATION FEE - 200 mk for registration forms received by May 13!

KONTAKTKORT

(Jag önskar få mera information, konferensprogrammet)

Efternamn	Förnamn
Titel/yrke	☐ Man ☐ Kvinna
Arbetsplats	
Adress	
Land	Tel.
Fax	E-mail
Förslag till sektionsinnehåll	
Föredragsförslag Förslagets titel	Posterförslag Förslagets titel

(De slutliga förslagen samlas på abstraktsblanketter som sänds ut hösten 1994 till alla som returnerat kontaktkortet)

REPLY SLIP

ICPhS 95, c/o Congrex
P.O. Box 5619, S-114 86 Stockholm, Sweden
Fax: +46-8-612 62 92; e-mail: CONGREX@ASK.SE

ICPhS 95
Stockholm, Sweden
August 13-19, 1995

* I would like to receive further information about ICPhS 95

* I preliminarily intend to submit a paper on the following topic:

.....
.....
.....

* I would like to suggest the following topic(s) for a workshop/special session (all ideas are welcome, including suggestions on session organisers or invited participants):

.....
.....
.....
.....

Name:
Affiliation:
Address:
.....
Country:
Phone:
Fax:
Email:

Please mail, fax or email this information to ICPhS 95, Congrex, as soon as possible to guarantee that we reach you with further information about the congress.

Tilaan Kielikeskustelua-lehden
vuodeksi 1994 (100 mk/vuosikerta)

_____ kpl

Nimi: _____

Osoite: _____

Jyväskylän yliopisto

Korkeakoulujen kielikeskus

PL 35

40351 JYVÄSKYLÄ

2

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

ISSN 1236-1771
Jyväskylän yliopistopaino
Kansi: Kirjapaino Kari ky
1994